

€ 3,00

juni 2010

Word abonnee van Doorbraak zie achterpagina!

Vrienden van Wilders

zie pagina 8

Almeria, 1492. Laatste Arabieren worden West-Europa uitgejaagd.

Waar gaat het heen met Wilders?

De snelle opkomst van de PVV roept voor links allerlei vragen op. Zijn de ideeën en doelen van Geert Wilders wezenlijk anders dan die van andere politieke partijen? Wat te denken van de toename van meer 'sociale' punten in PVV-verkiezingsprogramma's? Gaat Wilders richting een soort nationalistisch socialisme? Of misschien richting fascisme? De antwoorden op dit soort vragen zijn van wezenlijk belang voor alle linkse organisaties in verband met de te kiezen strategieën voor de komende jaren.

Binnen Doorbraak wordt veel gepraat over dit soort vragen, maar echt eenduidige antwoorden hebben we nog niet. Dat kan eigenlijk ook moeilijk, want we zitten midden in een zeer complex proces van politieke verrechtiging met de PVV voorop, tegen de achtergrond van een wereldwijde economische crisis en herstructurering die gepaard gaat met grote bezuinigingen. Misschien dat het over een jaar of vijf terugkijkend allemaal heel duidelijk en overzichtelijk lijkt, maar nu moeten we het doen met inschattingen die we aan de hand van discussies voortdurend zullen moeten bijstellen, al naargelang de snelle veranderingen om ons heen. Discussies binnen Doorbraak, maar vooral ook met andere linkse organisaties en vrienden.

NIET AFVINKEN

Voor ons is het wel duidelijk dat simpele discussies over in welk hokje Wilders nu precies past weinig zin hebben. Het mag niet alleen gaan om de vraag of hij nu bijvoorbeeld een rechts-populist, een libertariër, een fascist, een nationaal-socialist, een revolutionair-conservatief of toch 'slechts' een

racist of nationalist is. Het heeft geen zin om per stroming een lijstje eigenschappen na te lopen en af te vinken, om zo de best passende benaming te kunnen kiezen. Pogingen om politieke ontwikkelingen te duiden mogen niet verworden tot definitiekwesties waar links in de praktijk weinig wijzer van kan worden.

Het is uiterst belangrijk om te realiseren dat extreem-rechtse tendensen in verschillende tijden en landen zeer uiteenlopende vormen aangenomen hebben en nog steeds aannemen. Vormen die elkaar schijnbaar volkomen kunnen tegenspreken. De vormen die extreem-rechtse stromingen aannemen, hangen nauw samen met onder meer de manier waarop de samenlevingen en economieën waarin ze opkomen, georganiseerd zijn, met hun specifieke geschiedenis van patriarchaat en racisme en het verzet daartegen, en met de technologische mogelijkheden die er voorhanden zijn. Zo paste de relatief ongecoördineerde vorm van pogroms en lynchings bijvoorbeeld goed bij het destijds relatief technologisch achtergebleven Oost-Europa, of het zuiden van de VS. Bij de geïndustrialiseerde massamaatschappij van het Duitsland van de jaren 30 paste de bij ons goed bekende vorm van het nationaal-socialisme. In het wat meer agrarisch gerichte en katholieke Italië en Spanje kregen in dezelfde tijd fascistische Latijns-Amerika hadden met name de populistische invloeden. In sommige landen is het fascisme vrijwel altijd een marginaal verschijnsel gebleven van kleine groepen met of zonder knokploegen. In andere landen, zoals bijvoorbeeld Turkije, regeren fascistische partijen bij tijd en wijle gewoon mee in burgerlijke regeringen, overigens zonder die traditie van knokploegen en moordpartijen op te geven. In het tegenwoordige, meer individualistische en tegelijk corporatistische, en zeer hoogtechnologische Nederland, zullen extreem-rechtse tendensen heel andere vormen aannemen dan die we kennen uit andere landen en de geschiedenis.

▶ ▶ ▶ Vervolg op pagina 6

Overheid torpedeert het levensgeluk van huwelijksmigranten en hun partners

De afgelopen jaren heeft de overheid de mogelijkheden om partners en eventuele kinderen uit het buitenland te laten overkomen drastisch beperkt. Daarbij zoekt men willens en wetens de grenzen op van wat juridisch nog mogelijk is. Meer dan eens teruggefloten door het Europese Hof, probeert de overheid via omweggetjes toch het strenge beleid door te drukken. Ten koste van het levensgeluk van veel mensen.

Sinds 1 november 2004 zijn de eisen voor gezinsvormende migratie flink verzaamd. Althans, voor diegenen waarvan de overheid meent dat ze geen bijdrage aan de Nederlandse samenleving zullen leveren. Niet-westerse huwelijkskandidaten zijn daarbij al bij voorbaat "verdacht". De Thai en Marokkaan moeten aan zware eisen voldoen, maar de Amerikaan en Nieuw-Zeelandse niet. De maatregelen belemmeren en torpederen de vrijheid om te leven met de mensen die je liefhebt. Dat wordt duidelijk uit de verhalen van de mensen die erdoor getroffen worden. Ze worden veelal jarenlang in onzekerheid gehouden of zij ooit met hun geliefden kunnen worden herenigd. Veel relaties stranden daardoor.

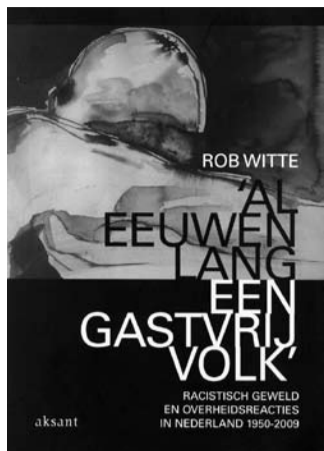
DUIMSCHROEVEN

Minister Rita Verdonk stelde destijds twee extra zware eisen aan de huwelijksmigranten. Ten eerste moest de al in Nederland verblijvende partner een duurzaam en zelfstandig inkomen hebben van tenminste 120 procent van het wettelijk minimumloon. Dat was tot november 2004 nog 100 procent. Nederland is het enige EU-land dat zo'n hoge eis stelt. En dan koos men ook nog eens voor het minimumloon van 23-jarigen en ouder. Dat betekent dat ook 21- en 22-jarigen gebonden zijn aan de norm voor 23-jarigen. Deze inkomenseis is de afgelopen jaren steeds verder verhoogd, en ook nog eens verzaamd met een duurzaamheidseis. Men moet nu bijvoorbeeld ook nog eens aantonen dat dat inkomen voor minimaal een jaar verdiend gaat worden.

"Bij de eerste aanvraag had ik voldoende inkomen. Omdat mijn 13e maand niet in het contract was opgenomen, accepteerde de IND niet dat ik aan de inkomenseis voldeed. Ik ben daarnaast extra gaan werken als accountant. Die tweede baan werd vervolgens niet meegerekend door de IND omdat ik dat niet drie jaar aaneengesloten had gedaan."

Het Europese Hof heeft de inkomenseis begin 2010 van tafel geveegd. Er mag voortaan nog wel gevraagd worden om een duurzaam inkomen, maar de extra vereisten van 120 procent en 1 jaar mogen niet meer als criteria gesteld worden. Elke zaak moet ook individueel bekeken worden, omdat anders het feitelijke recht op gezinsvorming belemmerd wordt.¹

▶ ▶ ▶ Vervolg op pagina 4

“Allochtonen” en vooral moslims worden al jaren tot probleem en zondebok gemaakt. Het onlangs verschenen boek “Al eeuwenlang een gastvrij volk” van politicoloog Rob Witte laat zien dat racisme en racistisch geweld structureel deel uitmaken van de Nederlandse samenleving. De overheid heeft het racistische karakter van veel bekladdingen, vernielingen, bedreigingen, brandstichtingen en mishandelingen vaak ontkend of als hooguit een incident afgedaan.

Witte heeft onderzoek gedaan naar racistisch geweld en de overheidsreacties daarop in de periode van 1950 tot 2009. In het dominante zelfbeeld van Nederland bestaat volgens hem geen ruimte voor erkenning van het bestaan van structureel racistisch geweld. Hij vindt het ontkennen van dat geweld daarom ook een structureel fenomeen. Vandaag de dag zijn de rechts-populisten Geert Wilders en Rita Verdonk vertegenwoordigers van die traditie van ontkennen. “Er verschijnen steeds onderzoeken die ons van discriminatie beschuldigen. Maar Nederlanders hebben het helemaal niet in zich om te discrimineren. Wij zijn al eeuwenlang een gastvrij volk”, durfde Verdonk glashard te beweren tijdens de oprichtingsbijeenkomst van haar partij Trots Op Nederland. Volgens de PVV zijn antisemitisme en homohaat geen Nederlandse verschijnselen, maar worden ze vooral geïmporteerd uit Marokko. Nederlanders zouden dus van nature anti-racistisch zijn. Dat zou in hun genen zitten. De voedingsbodem voor dit soort denkbeelden is al lang geleden gelegd, zo blijkt uit Wittes boek.

TOLERANTIEDREMPEL

Witte maakt korte metten met het sprookje van het verdraagzame en gastvrije Nederland. Sinds de jaren 50 is de komst en de aanwezigheid van migranten en vluchtelingen altijd gepaard gegaan met racistisch gedrag van “autochtonen”. Zo werd in 1961 in Twente aan Italiaanse en Spaanse arbeidsmigranten de toegang geweigerd tot uitgaansgelegenheden. Er werden borden opgehangen met de tekst “Toegang verboden voor Italianen”. Ook werden ze veelvuldig uitgescholden, bedreigd en aangevallen. De overheid bagatelliseerde het geweld door het te betitelen als “kwajongensstreken” en “pubergedrag”. Ook problematiseerde men “de andere leefwijze” van de Zuid-Europese migranten, die zo medeverantwoordelijk werden gemaakt voor deze “Twente-rellen”. Die type reactie is kenmerkend voor de manier waarop de overheid sindsdien veelal omging met racistisch gedrag en de aanwezigheid van migranten.

Op het eveneens voorkomende antisemitische geweld, zoals het vernielen van synagogen en het schenden van Joodse graven, reageerde de overheid vaak veel serieuzer. Volgens Witte heeft dat te maken met de vervolging van Joden in de Tweede Wereldoorlog en de naoorlogse afkeer van alles dat verbonden was met fascisme. “De drempel om antisemitische uitingen te erkennen en te veroordelen lag aanzienlijk lager dan bij andere vormen van racistisch geweld”, aldus Witte. Dat leidde tot de beeldvorming dat antisemitisch geweld bij uitzondering wel voorkwam, maar racistisch geweld in het algemeen niet. Lang voor Verdonk werd dat geweld al “on-Nederlands” genoemd, eigenlijk niet tot Nederland behorend. Het geweld tegen migranten en vluchtelingen nam de decennia daarna alleen maar toe, zoals bleek bij rellen in Den Haag, Rotterdam en Schiedam in de jaren 70. Slachtoffers waren toen vooral Turkse en Marokkaanse migranten en Surinaamse Nederlanders. Vanaf die tijd ging de overheid volgens Witte steeds meer “de tolerantiedrempeltheorie” hanteren, die uitgaat van het bestaan van een soort natuurwet van sociale interactie. Elke samenleving zou niet meer dan een bepaald maximum aan “vreemdelingen” kunnen opvangen, met als consequentie dat racistisch geweld alleen zou zijn te voorkomen door migratie te stoppen of te beperken, en de migranten gedwongen te spreiden. De kern van het probleem van het geweld zou niet het racisme van de daders zijn, maar het toenemende aantal “allochtonen” in het algemeen en in bepaalde wijken. De slachtoffers krijgen dus uiteindelijk de schuld: het “blaming the victim”-effect. De tolerantiedrempeltheorie is een wetenschappelijk sprookje,

maar heeft het integratiedenken inmiddels wel volkomen doordrenkt.

Vanaf eind jaren 70 startte de overheid een officieel minderhedenbeleid. Dat kenmerkte zich door het geloof dat minderheidsgroepen “hun eigen cultuur” moeten behouden om goed te kunnen integreren in de samenleving. Voorheen had de overheid dat behoud juist als een voorwaarde gezien om migranten na hun tijdelijke verblijf zonder aanpassingsproblemen te kunnen laten terugkeren naar hun land van herkomst. De moord op de Antilliaanse jongere Kerwin Duijnmeijer in 1983 veroorzaakte veel beroering en werd symbool voor het groeiende racistische klimaat. Het minderhedenbeleid werd eind jaren 80 omgedoopt tot integratiebeleid. De individuele verantwoordelijkheid van de migrant om te integreren stond voortaan centraal en de nadruk kwam steeds meer te liggen op zijn plichten, in plaats van op zijn rechten. Ondertussen ging het racistische geweld zich ook steeds meer richten tegen vluchtelingen in asielzoekerscentra.

ANTI-ANTIRACISME

VVD-ideoloog Frits Bolkestein brak begin jaren 90 het racistische debat over “allochtonen” en vooral moslims verder open, met in zijn kielzog opiniemakers als Paul Scheffer.² “Voorheen bestond in het dominante discours een grote aversie tegen alles dat riekte naar openlijk racisme, laat staan fascisme”, schrijft Witte. Bolkestein maakte het nu zo gangbare beeld populair van de hoogstaande christelijke beschaving met zijn democratie en mensenrechten tegenover de achterlijke islamitische cultuur vol dictatuur, vrouwenonderdrukking en homohaat. Extreem-rechtse partijen kwamen op en wonnen terrein. Racistisch geweld werd steeds meer vergoelikt als begrijpelijk gedrag van “autochtonen” ten opzichte van “allochtonen” die voor problemen als werkloosheid en woningnood zouden zorgen. “Allochtonen” kwamen ideologisch gevangen te zitten in een dominant geworden cirkelredenering. Ze zouden aan de ene kant te weinig deelnemen aan de samenleving en dat zou voor hun maatschappelijke achterstand zorgen, terwijl het aan de andere kant juist die achterstand zou zijn waardoor ze zo weinig zouden participeren en integreren. De teneur was duidelijk: “ze” doen het nooit goed.

In het nieuwe millennium en zeker na de WTC-aanslagen en de moord op Theo van Gogh is het nationalisme en de haat tegen migranten en vluchtelingen steeds meer genormaliseerd. Net als 60 jaar geleden spreekt uit de hedendaagse overheidsreacties nog steeds een grote drang om het structurele karakter van racistisch geweld te ontkennen. In 1983 bestond nauwelijks discussie over de vraag of de moord op Duijnmeijer racistisch was. Maar 25 jaar later wordt het racistische karakter ervan volop in twijfel getrokken.³ Het is in het publieke debat en op straat steeds meer taboe geworden om gedrag te bekritisieren als racistisch. Er groeit een gevaarlijk “anti-antiracisme”, zoals Witte dat noemt, een soort cordon sanitaire tegen anti-racisme.⁴ Het is een verademing dat hij daar uitdrukkelijk stelling tegen neemt. Helaas gaat hij wel uit van een traditionele visie op de samenleving, waarbij de overheid de rol van boven de partijen staande conflictoplosser wordt toegeschoven. Maar in feite vormt het racisme van de staat en het racistische staatsgeweld tegen migranten en vluchtelingen een minstens zo groot probleem als het racisme van de straat. De overheid heeft bijvoorbeeld de racistische inburgeringsplicht ingevoerd en jaagt op mensen zonder verblijfsrecht. Het racisme van onderop wordt voortdurend gevoed en versterkt door het racisme van bovenaf.

“Al eeuwenlang een gastvrij volk.” *Racistisch geweld en overheidsreacties in Nederland in Nederland 1950-2009*, Rob Witte. Uitgeverij: Aksant, € 24,90. ISBN: 9789052603681.

Harry Westerink

Noten

1. “Verdonk op ramkoers”, Sandor Schmits, www.gebladerte.nl, *Fabel-krant* 93/94.
2. “Scheffer voert oorlog tegen zelfverzonden vijand”, Eric Krebbers, www.gebladerte.nl, *Fabel-krant* 40/41.
3. “Geen twijfel aan racistisch karakter van moord op Kerwin”, Gerrit de Wit, www.gebladerte.nl, *Fabel-krant* 93/94.
4. “Cordon sanitaire tegen anti-racisme”, Sandor Schmits, www.gebladerte.nl, *Fabel-krant* 92.

> Zonder Papieren#

Een groot geheim

Tegen de stroom in. Met de moed der wanhoop. Omdat het moet, omdat het niet anders kan. Zo leven mensen zonder verblijfsrecht in het kouwe kikkerlandje dat hen de rug toekeert en de huizen op slot doet. Maar illegalen zijn hier en blijven hier. Ze staan aan de poort te rammelen. Ze zoeken de juiste sleutels. Ze pakken het breekijzer en wrikken de deuren open. “We zijn hier niet voor de koeien gekomen”, zeggen ze. “We zijn hier niet voor de lol. Dit is niet onze vakantie. We zijn op de vlucht, we zoeken geluk, we verlangen naar vrijheid, we eisen ons deel van de welvaart op. We leven hier omdat we hier moeten leven.” Wie dagelijks illegalen ondersteunt, leert een kleurrijke en uiteenlopende groep mensen kennen die aan de uiterste onderkant van de samenleving worstelt om te overleven. Ze hebben van veel te weinig en van weinig te veel. Gebrek aan geld, aan werk, aan een plek om te slapen, gebrek aan bijna alles. Maar toch ook overdaad. Een overdaad aan angst, aan eenzaamheid, aan rechteloosheid, aan uitsluiting.

Sommigen slagen er in om nog een bestaan met een beetje perspectief op te bouwen. Zoals die vrouw die al zo'n 10 jaar in de illegaliteit leeft. Ze maakt de huizen van veel gegoede tweeverdienersgezinnen schoon. Ze doet haar werk goed en is daar trots op. Ze voelt zich helemaal geen illegaal, maar een arbeidster. Ze verdient haar eigen inkomen, huurt daarvan een kamer en koopt haar eigen kleren. Door schade en schande wijs geworden heeft ze op eigen kracht leren vertrouwen. In haar jeugd is ze zwaar mishandeld en misbruikt. Maar als huishoudelijk werkster zonder papieren heeft ze haar leven tegen de verdrukking in toch wat meer op orde weten te krijgen. Ze heeft haar eigenwaarde stukje bij beetje herwonnen, met vallen en opstaan. Dat heeft ze allemaal zelf moeten doen, in een samenleving met regels die haar uitsluiten alsof ze een besmettelijke ziekte heeft. Niemand heeft haar geholpen. Niemand heeft haar uitgelegd wat ze moest doen en nalaten. Ze heeft op de tast, in de duisternis, haar eigen weg moeten zien te vinden.

En nu zit ze vol zelfvertrouwen tegenover me, verzorgd, goed gekleed, in de bloei van haar leven. “Ze denken allemaal dat ik hier gewoon mag zijn. Dat ik er bij hoor. Dat ik de Nederlandse nationaliteit heb. Want ik weet me net als anderen te gedragen. Ze weten niet dat ik een groot geheim met me meedraag. Maar dat hoeven ze toch ook niet te weten?” Ze lacht me aanstekelijk toe. Ze staat energiek en zelfbewust op, trekt haar jas aan, pakt haar tasje en verlaat vrolijk het kantoor van de Leidse steungroep De Fabel van de illegaal. “Gelukkig”, denk ik, “dat is er een die zich voorlopig wel weet te redden.”

Harry Westerink

Veel adrenaline, weinig beweging

FOTO: EPINK FOTOPRODUCTIES

1 mei-demonstratie in Nijmegen.

Na de 1 mei-demonstratie in Nijmegen, die Doorbraak mede georganiseerd had, vond er 's avonds een discussiebijeenkomst plaats onder de demonstranten en de organiserende clubs, waar de vraag "hoe solidariteit te organiseren" centraal stond, want daar gaat het op 1 mei natuurlijk grotendeels om. Het debat maakte pijnlijk duidelijk dat daar nog maar weinig ideeën over zijn binnen radicaal-links.

Een terugkerend thema in de discussie was de succesvolle staking van de schoonmakers van de afgelopen maanden. Terecht, want dat is een flink staaltje organisatiewerk geweest en zeker een goed voorbeeld van hoe solidariteit georganiseerd kan worden. Activisten binnen Doorbraak zijn dan ook al langere tijd bezig om zich de organisatie methoden en strategieën die bij deze campagne gehanteerd zijn, eigen te maken en in te zetten om onze radicaal-linkse thema's en initiatieven aan kracht te laten winnen. Een deel van de aanwezigen zag ook de noodzaak daarvan. We zitten immers in een economische crisis, mensen zijn de spelletjes die de financiële wereld met hen speelt ronduit zat, het vertrouwen in de parlementaire politiek wordt steeds kleiner, en een enorm groot en groeiend gedeelte van de werknemers werkt op flexibele basis, wordt respectloos gebruikt en leeft in onzekerheid over zijn of haar toekomst. Dat is een situatie die door links al jaren wordt voorspeld en wordt opgepikt, maar het lukt tot dusver maar moeizaam om die onvrede om te zetten in een grote, sterke linkse beweging. Tijdens het debat werd het onbedoeld duidelijk waar dat onder andere aan ligt.

ZONNEBRILLEN

Een deel van de aanwezigen kon de demonstratie van die dag maar niet loslaten. Zoals na vrijwel elke demonstratie waar flinke klappen zijn gevallen tussen demonstranten en politie, barstten er meteen discussies los over geweld op demonstraties. Tijdens het 1 mei-debat kwamen mensen steeds weer terug op de vraag hoe een demonstratie het beste gevoerd moet worden. Dat gaat dan over de vraag of dat provocerend moet, of juist niet, en welke kleding je dan zoal moet dragen (dat naar aanleiding van de kritiek op de vele mensen die in het zwart waren gekleed en die hun gezichten bedekten met sjalen en zonnebrillen). Over de manier waarop sterke en daadkrachtige organisaties opgebouwd zouden moeten worden, waren helaas veel minder ideeën. Daaruit kan geconcludeerd worden dat er nog veel te veel focus ligt op rondjes lopen (demonstreren) en hoe zo'n demonstratie vervolgens moet verlopen. Een klein deel van de aanwezigen vond bijvoorbeeld dat de zwarte kledij, het vuurwerk, het vechten met de politie en de stenen door de ruiten bij uitzendbureau Adecco, het publiek alleen maar van ons zou vervreemden, waardoor een demonstratie (en dus de linkse beweging) volgens hen altijd klein zou blijven. Veel van de andere aanwezigen wilden confrontaties juist niet uit de weg gaan, en weigerden zich de les te laten lezen door de politie, om zo aan het publiek te laten zien dat er écht verzet bestaat en mogelijk is.

Maar als organisaties of groepen mensen op deze manier discussiëren over solidariteit organiseren, dan maakt het uiteindelijk niet veel uit hoe een dergelijke demonstratie verloopt, want solidariteit organiseer je niet door met een stoere, zwarte capuchon en een zonnebril een uurtje te knokken met de politie om vervolgens tussen de ME-linies weggevoerd te worden en weer naar huis te gaan, en óók niet door een vrolijk roze petje te dragen, de politie te gehoorzamen en vervolgens een demonstratie te lopen die niemand opvalt. Demonstraties zijn namelijk ingebed in ons systeem, met geweld of zonder geweld. Soms gebruikt de politie zelfs de korte lontjes, of de wil om te vechten van demonstranten om vervolgens de hele demonstratie kapot te kunnen slaan. Iedereen die zijn blikveld, organisatievermogen en strijdterrein beperkt tot demonstraties lopen of soortgelijke vormen van actievoeren (waar 'bewustmaken van de burgers' vaak het onderliggende doel is), is dus bezig met een vrij zinloze strijd. Demonstraties zouden, zeker op 1 mei, een opbeurende gebeurtenis moeten zijn, om de resultaten te laten zien van een jaar lang organiseren. Zulke demonstraties zouden campagnes moeten inluiden, of uiting moeten zijn van ongenoegen. Maar politieke strijd mag zich in ieder geval nooit beperken tot alleen maar 'bewustwordingsacties' (gewelddadig of niet), zoals demonstraties lopen.

POLITIE

Hoe nauw het denkkader over hoe solidariteit georganiseerd moet worden, bij sommigen onder de aanwezigen (van het 'confrontatie-aangaan-kamp') wel niet was, bleek uit hun analyse van de wekenlange staking van de schoonmakers. Die werd gereduceerd tot een middag waarop schoonmakers gehoor hadden gegeven aan enkele bevelen van de politie. Het lijkt een kleine, onschuldige of misschien zelfs wel juiste opmerking, maar in een dergelijke uitspraak schuilt ontzettend veel inhoud. Het geeft namelijk precies aan hoe er vanuit een bepaald deel binnen links gekeken wordt naar dergelijke stakingen. De manier waarop de organizers van de vakbond samen met enthousiaste schoonmakers honderden ongeorganiseerde, veelal kansloze, elkaars taal niet sprekende schoonmakers hebben georganiseerd, gemotiveerd en tot een sterk front hebben gevormd, werd niet of nauwelijks onder de loep genomen. Liever werd er één middag uitvergroot, en werd er ingezoomd op datgene waar de confrontatie met de politie een rol speelde. Het zal allemaal wel niet 'radicaal' genoeg zijn geweest. Maar dat is natuurlijk een totaal irrelevante analyse, als je bedenkt dat zoveel mensen aan de onderkant van de samenleving vanuit een ongeorganiseerde positie hun baan in de waagschaal stellen en negen weken lang achter elkaar doorstrijden. Dat weegt volgens sommige actievoerders dus op geen enkele manier op tegen een uurtje tegen de politie ageren, om vervolgens weggevoerd te worden. Dat is zoveel makkelijker, maar natuurlijk geen centimeter 'meer radicaal'. Integendeel.

Deze naar binnen gerichte denkwijze kwam nog eens naar boven toen er door de discussievoorzitter werd gevraagd naar concrete ideeën en plannen om solidariteit beter te kunnen organiseren. Een anarchist deed vervolgens een oproep om vooral 'onszelf' te organiseren, want hij kende nogal wat (linkse) mensen die nog niet aangesloten waren bij een organisatie. Verbreding werd door hem minder belangrijk gevonden. Maar wie is 'onszelf' dan? Zo rondkijkend door het aanwezige publiek, is dat voor het grootste gedeelte waarschijnlijk de blanke, beetje alternatieve jongere. Nu is er helemaal niks mis met blanke, beetje alternatieve jongeren, en ze zouden zich zeker aan moeten sluiten bij een linkse organisatie, maar waarom is anti-kapitalistische strijd alleen aan hen toevertrouwd? En nog belangrijker: wáárom juist zij en wát ga je dan vervolgens met elkaar doen? Dat zal helaas in de praktijk niet veel meer zijn dan (militant) demonstreren, flyers uitdelen en filmavonden organiseren. Precies zoals het al jaren gaat. Hadden de schoonmakers hun situatie dan maar beter kunnen accepteren? En moeten de vele flexwerkers en geïlegaliseerden dat in de toekomst ook maar doen? De mensen die hun banen zullen gaan verliezen? De mensen wier huizen worden gesloopt en de stad worden uitgedreven? De mensen die steeds meer, langer en harder moeten gaan werken om de bazen maar te kunnen bedienen, die hen bovendien hebben opgezadeld met een crisis? Al deze mensen hebben alle reden om anti-kapitalist en links te zijn, maar zullen zich niet zo snel aansluiten bij een wat subculturele groep mensen, die steeds rondjes door de stad lopen en wellicht hier en daar NEE tegen de politie zeggen. We zullen mensen op andere manieren moeten bereiken, en laten zien dat linkse strijd menselijk is, en dat er daadwerkelijk resultaten behaald kunnen worden (met de schoonmakersacties alvast in de broekzak). De les van dit 1 mei-debat is dat het opzoeken en contact maken met al die mensen die lijden onder het neo-liberalisme en de aankomende bezuinigingen, nog veel harder en beter zal moeten gebeuren.

SOLIDARITEIT

Op deze gekke, ietwat negatieve manier is de dag van de arbeid in Nijmegen toch zeer inspirerend geweest, juist omdat het aanzet tot een verscherping van de strategieën, en nogmaals het bestaansrecht van een organisatie als Doorbraak bewijst. Want hoe lastig het ook kan zijn, Doorbraak-leden proberen woorden in daden om te zetten, en proberen dan ook daadwerkelijk om samen met groepen die harde klappen krijgen verzet en solidariteit te organiseren. Dat geven we op dit moment concreet vorm door actief contact te zoeken en samen te organiseren met migrant domestic workers, Burundezen, inburgeraars, schoonmakers en alle mogelijke groepen die (zullen gaan) lijden onder het juk van de populariteit van Geert Wilders. Dat zou een insteek van vele linkse clubs moeten zijn, en er waren ook zeer zeker positieve geluiden in deze richting te horen tijdens het debat. Maar luisterend naar deze discussie, was enige twijfel rondom de wil van radicaal-links om echt mee te bouwen aan een beweging van onderop, helaas wel op zijn plaats.

Harko Wubs

Overheid torpedeert het levensgeluk van huwelijksmigranten en hun partners

► ► ► *Vervolg van voorpagina*

LEEFTIJDSDISCRIMINATIE

De tweede verzwaring van Verdonk betrof het opschroeven van de leeftijdseis. Voor een verblijfsvergunning voor een buitenlandse partner moesten van Verdonk beide partners ten minste 21 jaar zijn. Tot november 2004 was dat 18 jaar.

“Ik ben begonnen op een reisbureau. Door de crisis kreeg ik uiteindelijk niet het beloofde inkomen van 1.400 euro. Mijn man heeft zijn inburgeringsexamen gehaald, maar dat is maar een jaar geldig. Ik ben nu wel 21, maar ik acht de kans klein dat ik op mijn leeftijd kan voldoen aan de inkomenseis. Ik ren van het ene schoonmaakbedrijf naar het andere om extra werk te vinden.”

Hoewel tegen de leeftijdseis niet zo veel wordt geprotesteerd, is Nederland door het Europese Hof wel op de vingers getikt wegens het maken van onderscheid tussen de minimumleeftijd van gezinsvormers (21 jaar) en gezinsherenigers (18 jaar). In reactie trok de overheid beide eisen gelijk, op het hoogste niveau: 21 jaar. Volgens juristen is dat in strijd met artikel 12 van het Europees Verdrag inzake de Rechtspositie van Migrerende werknemers. Daarin staat dat er geen leeftijdseisen gesteld mogen worden die hoger liggen dan de eigen meerderjarigheidsbepaling. In Nederland ben je met 18 jaar meerderjarig, en dan mag je dus een huwelijk sluiten. De grens van 21 jaar zou daarom illegaal zijn. Maar volgens de overheid, die zijn best doet om onder dit soort Europese verdragen uit te komen, geldt dat alleen voor migrerende werknemers en niet voor gezinsleden.

AFSCHRIKKEN

De meest recente loot aan de stam van huwelijksmigratiebeperkende maatregelen is de Wet Inburgering Buitenland (WIB). De in het buitenland wonende partner moet eerst voor een examen slagen voordat er een aanvraag gedaan mag worden tot toelating in Nederland. Het examen moet afgelegd worden op een ambassade, consulaat of eventueel via een computertelefoon.

De WIB heeft officieel tot doel om de integratiekansen van nieuwkomers te verhogen, maar dat blijkt niet uit een evaluatie van de IND en het WODC.² Daar wordt namelijk vooral nagegaan of de migratie er wel door afneemt. En dat blijkt inderdaad het geval. Sinds de invoering van de wet op 15 maart 2006 zijn er maar liefst 40 procent minder aanvragen ingediend. Het examen op zich blijft nauwelijks een struikelblok: 88 procent slaagt de eerste keer, en na herkansingen loopt dat cijfer op tot 96 procent. De 40 procent die afgeschrikt is, bestaat waarschijnlijk vooral uit ouderen en laagopgeleiden. In reactie op het hoge slagingspercentage voor de inburgeringstoets buitenland wil men het niveau verhogen, oftewel: de test moeilijker maken. Want Nederland is niet voor één gat te vangen.

Oudere migranten van de eerste generatie die hun partner verliezen, zijn in Nederland zeer beperkt in hun partnerkeuze. Die zoeken relatief vaker een partner in hun land van herkomst, in dezelfde sociaal-economische zwakkere kringen als waaruit zij zelf voortkomen. Onder ouderen komt meer analfabetisme voor, en voor hen vormt de inburgeringstoets een grote drempel.

“In de zomer na de dood van mijn eerste vrouw werd ik voorgesteld aan mijn huidige vrouw. Het klikte meteen. Mijn vrouw is 53 en analfabeet. Ze kan de inburgeringstoets niet halen. Er bestaat geen cursus voor analfabeten om zonder begeleiding Nederlands te leren. De communicatie op afstand verloopt moeilijk,

want mijn vrouw kan geen internet gebruiken. Ik probeer haar wel uit te leggen hoe Nederland is, maar wanneer ze het tijdens het examen inburgering moet uitleggen ontbreken haar de woorden.”

VROUWEN

De leeftijds- en met name inkomenseis alleen al hebben geleid tot 37 procent minder ingewilligde aanvragen. Getroffen worden voornamelijk jongeren, vrouwen en ouderen, omdat die vaker armer zijn.³ Om aan de inkomenseis te voldoen, gaan mensen hun leven aanpassen. Ze gaan onderhandelen met hun werkgevers over een hoger inkomen, en velen voelen zich genoodzaakt om van baan te wisselen, of juist om ergens te blijven werken waar ze graag weg willen. Ze gaan meer werken en minder of tijdelijk niet meer naar school. Dat belemmert hun toekomstige kansen op de arbeidsmarkt. Anderen proberen tijdelijk in andere EU-landen te gaan wonen, om toch samen te kunnen zijn.

Het aantal gehonoreerde aanvragen van vrouwen is sterker gedaald dan dat van mannen. Dat geldt voor mensen uit alle herkomstlanden, maar vooral als de vrouwelijke partner in Nederland woont. Vrouwen hebben simpelweg meer moeite om te voldoen aan de hogere leeftijds- en inkomenseis dan mannen. Ze verdienen minder en werken vaker parttime, vooral als ze kinderen hebben. Vooral gescheiden vrouwen van middelbare leeftijd beschikken over onvoldoende inkomen.

DRAMA'S

Achter al deze cijfers gaan dramatische verhalen schuil. Relaties komen door de beperkingen enorm onder druk te staan. De in Nederland verblijvende partner krijgt het verwijt zich niet genoeg in te spannen, en er ontstaat stress en frustratie omdat het verhogen van het inkomen geen simpele klus is. Kinderen moeten bij een van beide ouders verblijven. Sommige mensen kunnen het allemaal niet aan, en de relatie eindigt in tranen.

“Ik betaal een hoge prijs voor mijn liefde. Het heeft me zo aangegrepen dat ik in de ziektewet ben beland. Financieel gaat het ons slecht. We maken vaak ruzie. We hebben het er zelfs over gehad om te scheiden, maar dat wil ik niet. Ik wil vechten voor de liefde, en die niet verloren zien gaan door het systeem.”

Verdonk verwachtte destijds dat een verhoging van de eisen een daling van ongeveer 45 procent van het aantal gezinsvormingen zou opleveren. De overheid was hard op weg om dat percentage te realiseren. Maar gelukkig heeft het Europese Hof daar via het afwijzen van de absurde inkomenseis een stokje voor gestoken.

De citaten zijn afkomstig uit “Gescheiden gezinnen. Portretten van slachtoffers van het Nederlandse beleid inzake gezinshereniging”, Ömer Hünkar İlik. Uitgave: *Inspraakorgaan Turken in Nederland*, april 2010.

Ellen de Waard

Doorbraak-actie tegen uitzendbureaus op 16 april 2010, mede geïnspireerd door AAGU.

Diep beseffen dat je het nu ook niet goed weet

Een tweede bijdrage van Doorbraak in de discussie met de Anarchistische Anti-deportatie Groep Utrecht (AAGU) rond de strijd tegen migratiebeheersing.

De wereld waarin we leven verandert razendsnel, nog eens extra voortgestuwd door economische en ecologische crisissen. Het kapitalisme is wereldwijd volkomen dominant geworden, en nieuwe machtsblokken strijden mee om macht, geld en grondstoffen. Verwikkeld in de wereldwijde concurrentiestrijd, wordt in heel Europa de economie verder geliberaliseerd, de migratiebeheersing verder opgevoerd en de natuur verder vernietigd. Om maar een paar in het oog springende ontwikkelingen te noemen. De grote economische herstructureringen beïnvloeden de hele Nederlandse samenleving. Met de dag groeit de druk om kritiekloos mee te doen en te presteren. Iedereen wordt geacht en gedwongen om voortdurend bij te leren, en zich met honderd procent inzet van lichaam en geest in de economische ratrace te storten. Bazen, docenten, hulpverleners, inburgerleraren en casemanagers bij uitkeringsinstanties, allemaal jagen ze ons op. De spelregels, sociale verbanden en solidariteit die de meeste mensen enkele tientallen jaren geleden nog enigszins beschermden tegen de kapitalistische razernij, zijn goeddeels verdwenen. Het wordt nu meer en meer een maatschappij van iedereen tegen iedereen. Als het mogelijk was dat iemand vanuit de jaren 60 of 70 eens in het heden zou kunnen komen kijken, dan zou hij onze samenleving nauwelijks nog herkennen. En ook wijzelf zijn allemaal mee veranderd. De mens is immers een sociaal wezen dat sterk beïnvloed wordt door zijn sociale en materiële omgeving. Onze manieren van leven, onze ideeën en idealen, zijn voor een deel meegegaan met de ontwikkelingen: we zijn bijvoorbeeld allemaal commerciële en individuele geworden. Zulke enorme fundamentele sociale en economische veranderingen hebben zich eigenlijk niet meer voorgedaan sinds het begin van de twintigste eeuw, toen het fordisme opkwam met zijn systeem van lopende banden en bijbehorende 'massamensen'.

BV NEDERLAND BESTUREN

Links heeft op deze gigantische ontwikkelingen nauwelijks een antwoord, en al helemaal niet in Nederland. Parlementair links mag eigenlijk geen links meer heten, omdat de partijen in die hoek massaal en kritiekloos het kapitalisme met zijn neo-liberale ontwikkelingen omarmd hebben. Allemaal willen ze graag de kapitalistische BV Nederland meebesturen. Buitenparlementair links bestaat nauwelijks nog, en de kleine clubjes die de revolutionaire vleugel daarvan vormen zijn tegenwoordig vrijwel op een hand te tellen. We lijken soms een beetje stil te zijn blijven staan in de tijd. Radicaal-links lijkt vaak uit te gaan van oude mensbeelden, en spreekt waarschijnlijk daarom nog maar weinig mensen aan. Kortom, we bevinden ons in een kolossale linkse crisis. We zijn volstrekt marginaal en hebben nauwelijks ideeën over hoe daar verandering in te brengen. Het is uiterst belangrijk om dat heel, heel diep tot ons door te laten dringen. Niet om er depressief van te worden, maar juist om eindelijk eens serieus aan de slag te kunnen gaan met het ontwikkelen van nieuwe strategieën om het rechtse tij te keren. En om niet langer steeds automatisch terug te vallen op onze oude ingesleten activiteiten, die aantoonbaar niet meer leiden tot groeiende invloed.

We hebben nieuwe analyses nodig en nieuwe methoden om mensen bijeen te brengen en de maatschappelijke ontwikkelingen in gunstige richting te beïnvloeden. We moeten samen nagaan waar we het beste kunnen beginnen, welke politieke thema's het meest voor de hand liggend zijn. Of misschien moeten we ons niet langer specialiseren op bepaalde thema's? We kunnen bij zulke vraagstukken natuurlijk teruggrijpen op alle linkse ideeën die de afgelopen anderhalve eeuw bedacht en gebruikt zijn, zonder ze nog klakkeloos over te nemen. Nieuwe situaties vragen immers om nieuwe plannen. Waarbij onze aloude principes van vrijheid, gelijkheid, gezamenlijkheid en solidariteit natuurlijk het uitgangspunt moeten blijven. Tegen uitbuiting en onderdrukking in welke vorm dan ook. Met het besef dat alleen fundamentele veranderingen echte oplossingen kunnen bieden.

PAD NIET VERLATEN

Waarom zo'n lange introductie? We kregen bij het lezen van jullie reactie eerlijk gezegd niet het idee dat AAGU werkelijk de noodzakelijke vraagtekens zet bij de huidige ideeën en praktijken. Ondanks het feit dat onze linkse strijdmethoden de afgelopen decennia niet bijster effectief zijn gebleken. We kunnen immers nog steeds geen deuk in een pakje boter schoppen als het gaat om het migratiebeleid. Daar ligt nog een wereld te winnen. Maar dan moeten we onze praktijken wel aan een scherp onderzoek onderwerpen. Maar blijkens jullie artikel willen sommige mensen binnen AAGU er wel harder aan werken om "nieuwe denkbeelden te ontwikkelen en na te denken over daarbij aansluitende actiemethodes", maar dan zonder "het pad van directe actie te verlaten". Ongeacht de conclusies van onze discussies, en van nieuw te ontwikkelen analyses, ligt de praktijk voor jullie dus kennelijk al behoorlijk vast. Ook al bemoeilijkt die praktijk bijvoorbeeld de samenwerking met illegalen. "In theorie zouden wij graag daadwerkelijk samen met geïlegaliseerde mensen ten strijde trekken, maar zowel de actievormen die wij vaak kiezen als de positie van deze mensen staan dit ideaal helaas vaak in de weg", zo schrijven jullie. Ook verbreden richting andere groepen zit er nauwelijks nog in, zo lezen we. Want AAGU-leden die betrokken waren bij een verbredingsproject "kregen ondertussen steeds meer het gevoel hun ideologische verhaal en hun voorkeur voor directere vormen van actie niet kwijt te kunnen".

In jullie reactie beargumenteren jullie de politieke keuzen die AAGU tot nu toe gemaakt heeft. Daarbij lijken jullie opvallend veel non-politieke overwegingen mee te hebben laten spelen. We lezen bijvoorbeeld dat jullie kiezen voor directe actie tegen Kamp Zeist, onder meer vanwege "de nabijheid, aanhaken bij de actualiteit (de komende nieuwbouw van dit detentiecentrum), het passen binnen ons ideologische kader, en het feit dat het een goed punt is om een groter verhaal aan op te hangen". Directe actie zou daarbij voor jullie voorop staan omdat het actievormen omvat "waar wij goed in zijn". Wat ons direct opviel was dat jullie niet aangeven waarom jullie eigenlijk op zich gekozen hebben voor migratiebeheersing en illegalenbajessen. Heeft de strijd rond die thema's volgens jullie de meeste potentie om uiteindelijk te komen tot "een samenleving waarin alle politieke en economische macht van bovenaf is vervangen door een structuur van vrije samenwerkingsverbanden", zoals jullie het zo mooi omschrijven?

VERBREDING

Jullie lijken weinig heil meer te zien in verbreding richting andere, minder linkse groepen en individuen die zich zorgen maken om het migratiebeleid. De vraag blijft dan wel hangen hoe jullie denken voldoende macht op te kunnen bouwen om dat beleid daadwerkelijk te beïnvloeden. Daar hebben we toch heel veel mensen voor nodig, vrezende we. Jullie zijn weliswaar in staat gebleken om flink wat mensen op de been te brengen met jullie directe acties (soms wel tegen de honderd, wat erg veel is vergeleken met andere linkse projecten), maar voor werkelijke macht en invloed moeten we toch wel denken aan veel en veel grotere aantallen. De vraag is natuurlijk of zulke aantallen mensen ooit voor directe actie te vinden zullen zijn. En zo ja, hoe willen jullie die dan bij elkaar gaan brengen? Dat is natuurlijk de kern van het probleem: we kunnen het niet alleen, we moeten samenwerken en verbreden, en anderen organiseren. Dat kunnen we eenvoudigweg niet uit de weg gaan. Je kunt je er niet vanaf maken door te zeggen dat er "een breed scala aan activiteiten" bestaat naast directe actie, "die allemaal gezamenlijk nodig zijn om tot veranderingen te komen", en dan maar hopen dat anderen de rest oppakken. Het is belangrijk om al die andere benodigde activiteiten die bestaan naast directe actie, daadwerkelijk te benoemen. Om vervolgens minimaal te bezien of directe actie nog wel zinvol is als die andere activiteiten niet vanzelf door anderen opgepakt worden.

Een ander probleem van het "op eigen voet verder gaan", zoals jullie dat beschrijven, is ook dat je geen gezamenlijke strijdervaringen meer opdoet met anderen buiten je eigen milieu. En dat geldt helemaal voor het niet 'kunnen' samen strijden met illegalen, omdat directe actie nu eenmaal voor jullie op de

eerste plaats komt. Wie vecht tegen illegalenbajessen, maar dat niet samen doet met illegalen zelf, die kan niet echt te weten komen hoe het repressieve systeem werkelijk in elkaar zit. Hoe het mensen kapot maakt en probeert te verdrijven. Samen strijden betekent van elkaar leren, samen kritieken ontwikkelen, samen politieke processen doorlopen, samen werken aan een betere samenleving, en samen geconfronteerd worden met het realiteitsgehalte van onze politieke overtuigingen. Ontwikkel je strijd zonder de mensen waar je voor op zegt te komen, dan loop je het levensgrote risico om te vervallen tot paternalisme, juist vanwege het gemis aan zulke gezamenlijke politieke processen. Waarbij aangetekend dat het in onze ogen sowieso belangrijk is dat legale mensen blijven protesteren bij illegalenbajessen, ook wanneer er geen illegalen bij aanwezig kunnen zijn. Iemand moet zijn bek blijven opentrekken tegen dat grote onrecht, simpelweg om morele redenen. Maar een politiek perspectief voor de lange termijn biedt dat natuurlijk niet direct.

VERHALEN EN ACTIE

Informeren en directe actie zijn de twee sporen van AAGU, zo schrijven jullie. Je verhaal kwijt kunnen, en verhalen bij elkaar brengen, dat zijn voor jullie erg belangrijke punten. Maar wat als steeds meer mensen het helemaal niet erg vinden dat migranten en vluchtelingen geïlegaliseerd en opgesloten worden? Waar sta je dan met je verhaal? En wat als de overheid steeds beter inspeelt, en repressiever reageert op je directe actiemethoden, en die zodoende weinig resultaat meer boeken? Wat als je directe acties steeds minder daadwerkelijk zand in de machine werpen, en meer en meer tot actieplaatjes voor in de krant worden? En wat als de media je verhaal erbij dan ook nog eens zelden goed doorgeven? Het probleem is natuurlijk dat directe acties niet meer voor zichzelf spreken als er geen grote linkse beweging omheen bestaat die onze politieke verhalen voortdurend aan de openbaarheid doorgeeft.

Natuurlijk vinden we het belangrijk dat er directe acties worden georganiseerd tegen het beleid van migratiebeheersing. Je kunt zo ruimte bevechten voor scherpere acties, en laten zien dat de macht niet onaantastbaar is. Het is goed dat actievoerders er steeds beter in worden, maar het middel van de directe actie zou geen doel op zich moeten worden. Het komt helaas maar al te vaak voor - niet bij AAGU voorzover we weten - dat actievoerders menen dat radicaliteit moet blijken uit je verhaal of je actievorm, terwijl het in werkelijkheid natuurlijk in eerste instantie in onze uiteindelijke doelen zit: de opheffing van alle scheve machtsverhoudingen. Onze verhalen en middelen moeten we steeds opnieuw kiezen aan de hand van inschattingen van de maatschappelijke situatie en politieke ontwikkelingen. En die keuzen kunnen in bepaalde perioden heftiger uitpakken dan in andere.

SOLIDARITEIT

Doorbraak is erg blij met deze discussie. Vooral ook omdat hij vanuit een sterke onderlinge solidariteit blijkt te kunnen verlopen. Met dit stuk willen we natuurlijk niet aangeven dat we jullie keuzen afwijzen, integendeel. Maar wel willen we er mee benadrukken dat we het ons inziens geen zin heeft om steeds hetzelfde te blijven doen, zonder je voldoende rekenschap te geven van de veranderende tijden en het gebrek aan tastbare resultaten van jarenlang actievoeren. Het lijkt erop dat er meer en meer mensen in de actiewereld behoefte krijgen aan zo'n discussie over analyse en strategie. Dat was bijvoorbeeld ook te zien aan het flinke aantal kritische reacties op internet op de gebeurtenissen van 1 mei in Nijmegen, waarbij de politie flink insloeg op de demonstranten. Zulke discussies zijn het levensbloed van een strijdbare linkse beweging. Zonder het botsen der meningen sterft het politieke immers af.

Doorbraak

Waar gaat het heen met Wilders?

► ► ► *Vervolg van voorpagina*

Misschien moeten we simpelweg concluderen dat begrippen als nazisme en fascisme meer horen bij die andere tijden en plaatsen, en vandaag de dag in Nederland beter niet zoveel gebruikt kunnen worden. Met uitzondering dan voor de zeer marginale stromingen die het liefst terug zouden willen naar die oude tijden, in andere landen.

Nee, dan is het voor links zinvoller om na te gaan of Wilders' PVV er kwalitatief andere ideeën en praktijken op na houdt dan de andere Nederlandse partijen, of dat de partij uiteindelijk toch van hetzelfde laken een pak is. Op basis van onze antwoorden kunnen we dan kijken of Wilders' stroming een aparte benaming verdient, en belangrijker: of het politiek zinnig is voor links om zich specifiek op Wilders te gaan of blijven richten. Want mochten we concluderen dat Wilders een soort fascist of nationaal-socialist in wording is, die bovendien via verkiezingen veel macht dreigt te krijgen, dan moeten we serieus nagaan welke gevolgen zo'n opvatting zou moeten hebben voor onze praktijk. Je

te bieden heeft aan het rechtse deel van de samenleving dat migranten liever kwijt dan rijk is, moge duidelijk zijn. Met zijn verhalen over het belang van de westerse liberale waarden, autonomie en de vrijheid van meningsuiting bedient hij voornamelijk allerlei middenklasse groepen. En vanaf het begin stonden al zijn economische voorstellen vooral ten dienste van een goed ondernemersklimaat. Nu lijkt hij zijn pijlen ook te richten op traditioneel meer linkse delen van de onderklasse, met zijn pleidooien voor het behoud van het minimumloon - dat hij eerder wilde afschaffen - en de grens van 65 jaar voor de AOW. Maar daar staan de bazen natuurlijk weer niet om te juichen. Het lijkt niet goed mogelijk om zowel de arbeiders als de bazen te laten winnen, maar zolang hij niet mee gaat regeren en geen concrete wetten hoeft te maken, kan Wilders natuurlijk van alles naar al zijn doelgroepen roepen. Daar zijn populistische van oudsher goed in. Uit veel van Wilders' opmerkingen en voorstellen komt naar voren dat hij wil dat bazen en arbeiders niet meer argwanend naar elkaar kijken, maar samen naar de migranten. Migratie kost volgens de PVV miljarden. Daar zou het geld zitten! Dat is

iets wat bekend voorkomt van het nationaal-socialisme: het zoeken van een zondebok om de eenheid te bevorderen.

Alle klassen tevreden en bijeen houden, proberen de klassentegenstellingen te overstijgen, dat is typisch iets voor het corporatisme, het economische model waar veel extreem-rechtse stromingen bij zweren. In Nederland kennen we al heel lang een soort sociaal-democratisch corporatisme, in de vorm van het akkoord van Wassenaar, waarbij vertegenwoordigers van de arbeiders loonmatiging beloven, en de bazen dat ze banen zullen creëren als het economisch haalbaar is. Werklozen krijgen uitkeringen, en worden actief naar de arbeidsmarkt toegeleid. Iedereen moet meedoen onder de vleugels van de alom

aanwezige staat. Wilders lijkt nu een ander, meer exclusief corporatisme voor ogen te hebben. Een corporatisme dat een flink deel van de onderklasse, de migranten, zeer actief wil uitsluiten en zelfs uitzetten. De verdedigers van het oude systeem worden door hem weggezet als softies, die bovendien ook nog eens werken via de achterkamertjes. Wilders durft tenminste hard te zijn en hardop te zeggen wat ie denkt, wat er moet gebeuren voor een gezond Nederland, zo roepen zijn aanhangers.

EFFICIËNTIE

Maar heeft Wilders werkelijk samenhangende ideeën voor een gewijzigd politiek en economisch systeem? Dat weten we eigenlijk niet. Is hij niet veeleer een losgeslagen idioot, die simpelweg uit is op meer macht? Hij heeft namelijk geen blijvende partijstructuur en hij leidt geen opvolgers op. Misschien is het enige dat hij wil datgene wat hij nu al doet: het proces van de normalisering van racisme, van uitsluiting van "niet-westerse allochtonen" verder opjagen en versnellen. En dat lukt hem aardig. Aan de andere kant: hij mag dan geen politieke structuur opbouwen die hemzelf kan overstijgen en overleven, hij bouwt wel verder aan de tien jaar geleden opgekomen stroming van uiterst rechtse demagogen, zoals Pim Fortuyn, Rita Verdonk en vele anderen die tussentijds geprobeerd hebben om levensvatbare partijtjes op te richten. En die stroming komt na Wilders vast niet vanzelf tot een einde.

Er valt iets te zeggen voor de opvatting dat Wilders, los van iedere samenhangende ideologie, vooral uit is op macht, en op politieke en economische efficiëntie. Er zou in Nederland volgens hem teveel regelgeving en inspraak zijn. Het zou allemaal te democratisch zijn. En die democratie ziet hij voornamelijk verpersoonlijkt in linkse politici en partijen, met hun geldverslindende hobby's en gebrekkige aanpak van onproductieve migranten. Om zijn anti-democratische ideeën door te kunnen drukken moet links verdwijnen. Met een sterk gezag en een kleiner parlement kan Nederland sneller en efficiënter opereren, denkt hij. Wilders pleit

voor een regering van mensen met verstand van zaken, technocraten, die eigenlijk niet aan politiek doen. Het lijkt erop dat hij met zijn partij het voorbeeld geeft. Daar is hij de sterke leider, die naargelang de omstandigheden snel zijn politieke opvattingen kan aanpassen. Veel bazen zullen zo'n systeem wel zien zitten. Een overgang naar zo'n beperkt zakelijk parlement zou best revolutionair zijn, rechts-revolutionair welteverstaan.

Dat zou betekenen dat Wilders streeft naar een meer autoritaire vorm van kapitalisme in Nederland. Een systeem dat individuele vrijheden blijft garanderen aan het grootste deel van de bevolking, en dat het proces van neo-liberale flexibilisering gematigd voortzet, maar waarin politieke en collectieve economische vrijheden ingeperkt worden. In zulke verhoudingen zouden de lonen langzaam verder naar beneden bijgesteld kunnen worden, en zou Nederland beter mee kunnen komen in de wereldwijde concurrentie met de autoritaire kapitalistische staten die nu aan de winnende hand lijken, zoals China, Japan, Korea, Taiwan, Maleisië, en ga zo maar door.

NATIONALISME

Ondanks zijn 'sociale' punten blijft Wilders dus toch een rechtse kracht, een uitgeweken VVD-er, een conservatief liberaal. Zoals alle nationalistische uiteindelijk rechts zijn, omdat ze een nationale eenheid bepleiten waarin het klassensysteem blijft bestaan, en iedereen op zijn voorgeschreven plek blijft in de samenleving en economie. Maar is Wilders wel een authentieke nationalist? Waarom richt hij zijn pijlen dan vrijwel uitsluitend op moslims en "niet-westerse allochtonen"? En waarom wil hij dan bezuinigen op nationalistische hobby's als het koningshuis en het leger? En waarom roept hij dan - in tegenstelling tot veel andere nationalistische - zelden tot nooit dat Nederland bedreigd wordt door buitenlandse bedrijven en investeerders, of bijvoorbeeld door de Engelse taal? Integendeel zelfs, hij toont zich keer op keer een goede vriend van de VS, met name dan van de uiterst conservatieve krachten aldaar. Misschien wil hij wel in de eerste plaats opkomen voor Nederland, maar dan vooral in het grotere verband van "de westerse wereld en beschaving" in de strijd tegen de islam, met Wilders' eigen extreem-rechtse vrienden in Israël voorop. Maar wat dan weer te denken van zijn aanvallen op de EU en allerlei internationale instanties, die stuk voor stuk toch de ook door hem gewenste neo-liberale agenda pushen?

Dat brengt ons bij de volgende belangrijke vraag. Als Wilders geen individuele losgeslagen machtswellusteling is, wie hebben hem dan geholpen om zo ver te komen? Van Fortuyn en Verdonk is bekend dat onder meer de bouwsector hen niet alleen een warm hart toedroeg, maar hen ook voorzag van flinke financiële injecties. Het lijkt er nu op dat in ieder geval een deel van de economische elite Wilders helemaal niet ziet zitten, hoewel ze er uiteindelijk wel zo ongeveer dezelfde neo-liberale idealen op na lijken te houden. In de media hebben topmannen duidelijk gemaakt dat Wilders het Nederlandse imago en daarmee haar economische belangen in het buitenland zou beschadigen met zijn rabiante opmerkingen jegens de islam. Het is bijzonder opvallend dat hij tegen zulke belangen durft in te gaan. Dat hij ook durft te schoppen tegen bepaalde mensen die macht hebben. Misschien denkt Wilders dat hij alleen via het veroorzaken van stennis en opschudding ooit kans zal maken om grote veranderingen door te kunnen drukken.

ZIJLIJN

Maar daar zal hij voorlopig alleen vanaf de zijlijn naar kunnen streven. Want als Wilders mee zou gaan regeren, dan zou blijken dat hij gewoon een van de vele politici is, en dan zou hij zijn magie snel kwijt zijn. In dat geval zullen veel kiezers waarschijnlijk weglopen naar de VVD. Daarom zal hij wellicht proberen om de komende jaren in de Haagse luwte hetzelfde mediaspelletje te blijven spelen. De PVV zou dan nog kunnen doorgroeien en wellicht nog autoritairdere ideeën kunnen ontwikkelen. Voorlopig mogen we van geluk spreken dat het toch nog een beetje een schande blijft om als PVV-stemmer bekend te staan. Zolang de aanhangers elkaar en hun tegenstanders alleen op internet treffen, zal links mogelijk een goede kans houden om Wilders uiteindelijk te verslaan. Wanneer de PVV-ers echter achter hun tv's en computers vandaan zouden durven te komen, en invloed en macht zouden krijgen in de wijken, dan is het leed niet te overzien.

Doorbraak

PVV-leider Geert Wilders.

kunt niet met goed fatsoen zeggen dat er een fascist aan de macht dreigt te komen, die roept dat hij misschien wel tientallen miljoenen moslims zou willen deporteren, om dan vervolgens doodleuk over te gaan tot de orde van de dag. Als links grote woorden als fascisme en nationaal-socialisme wil gebruiken, dan moet dat gevolgen hebben voor onze praktijk. Zomaar een term er tegenaan gooien is politiek volkomen destructief. In de eerste plaats dus voor onze eigen ideologie en praktijk. Maar ook voor wat de rest van Nederland van links zou gaan denken.

CORPORATISME

Maar wat zijn nu precies de opvallende ontwikkelingen bij de PVV die veel linksen aan het denken zetten? Wat zijn de constanten in de PVV-programma's, en welke trends zijn er te onderscheiden in de veranderingen erin? In de eerste plaats valt het op dat Wilders steeds vaker 'sociale' standpunten lijkt uit te dragen, waar voorheen neo-liberale uitgangspunten in zijn economische verhaal centraal stonden. Hij lijkt zijn constante moslimhaat meer en meer te willen gaan combineren met een inzet voor de minder gefortuneerde "autochtone" Nederlanders. Een combinatie van nationalisme en 'socialisme'? Daarnaast lijkt de PVV ondanks haar enorme groei niet mee te willen gaan regeren in gemeenten of het kabinet. Wilders wil geen concessies doen in coalities, en ook intern binnen de partij wil hij 100 procent zijn eigen lijnen uit blijven zetten. Hij blijft het enige lid, de sterke man die de touwtjes zeer strak in handen houdt. Andere constanten zijn dat hij de volledige vrijheid van meningsuiting voor zichzelf opeist, maar die tegelijkertijd van allerlei critici wil afnemen. Dat hij pleit voor massale deportaties uit Europa, en dat er vanuit zijn partij voortdurend wordt geroepen om meer repressie. Iedereen kent de uitspraken inmiddels wel over stadscommando's en knieschoten voor "allochtone" voetbalhooligans.

Het lijkt erop dat Wilders allerlei uiteenlopende groepen in de samenleving wil bedienen met zijn partij. Wat hij

Schilderij in Spaans klooster met katholieke monniken die graag en veel lijden.

Schaamlap en smeerolie van de deportatiemachine

Al jarenlang leveren mensenrechtenorganisaties kritiek op de keiharde behandeling van illegalen in uitzetgevangenissen. De katholieke organisatie Justitia et Pax bracht onlangs het onderzoeksrapport "Humaniteit in vreemdelingenbewaring" uit, waarin justitiepastors vertellen over hun werk als geestelijk verzorger in die gevangenissen. Ze voelen zich aan de leiband lopen van de overheid, maar gaan wel akkoord met de fundamentele van het migratiebeleid.

"Niemand" zal ontkennen dat beheersing van de migratie nodig is, stellen de Justitia et Pax-onderzoekers onomwonden in het begin van het rapport. Daarmee is de toon gezet. De organisatie aanvaardt het recht van de overheid om mensen zonder verblijfsrecht uit te sluiten, op te pakken en uit te zetten. Men maakt alleen bezwaar tegen de manier waarop dat plaatsvindt. Door het te doen voorkomen alsof iedereen vindt dat migratie beheerst moet worden, gaan de onderzoekers volkomen voorbij aan de mening van miljoenen migranten en vluchtelingen die het slachtoffer van migratiebeheersing zijn. Zij zullen het stoppen of beperken van migratie helemaal niet "nodig" vinden, want dat zou tegen hun eigen belangen ingaan. Daar komt bij dat wereldwijd veel radicaal-linkse organisaties, waaronder ook Doorbraak, juist nadrukkelijk pleiten tegen migratiebeheersing.

SPANNINGSVELD

Geestelijk verzorgers in illegale gevangenissen zijn aan de ene kant ambtenaren van het ministerie van Justitie, maar werken aan de andere kant in opdracht van een religieuze of levensbeschouwelijke instelling. Ze leggen dezelfde ambtseed en geheimhoudingsverklaring af als andere Justitie-ambtenaren, maar dienen in hun contacten met gevangenen een onafhankelijke positie in te nemen. Dat levert een enorm spanningsveld op. "Voor veel justitiepastores gelden deze spanningen als bron van frustratie. Voor een aantal van hen vormen ze daarom redenen om het werk in de vreemdelingenbewaring vroegtijdig te beëindigen." Ze zeggen in het belang van de gevangenen te willen werken en hen geestelijk te willen steunen. Directies en bewakers van illegale gevangenissen waarderen de inzet van godsdienst echter vooral omdat de gevangenen er vaak rustig en volzaam van worden en dan minder snel in opstand komen.¹ "Pastores beseffen dat hun werk hierdoor helpt om het systeem van vreemdelingenbewaring in stand te houden. Hun werk vormt een reden te meer voor beleidsmakers om te kunnen stellen: 'Zo erg is het toch niet in vreemdelingenbewaring, kijk maar: de mensen zijn rustig en er is zelfs uitgebreide geestelijke verzorging voorhanden.'" Schaamlap en smeerolie voor de deportatiemachine dus. Toch blijven veel pastores doorgaan met werk waarvan ze zelf vinden dat het bijdraagt aan "de instandhouding van een systeem dat indruist tegen de eigen principes". Zo maken ze zichzelf bedoeld of onbedoeld medeverantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid tegen illegalen.²

"Pastores zien het als hun taak om daar op te treden waar de humaniteit van de gedetineerde in het geding is." Voor de illegalen is die "humaniteit" natuurlijk 24 uur per dag zoek. "Hoe kan het dat ik gevangen zit zonder iets misdaan te hebben?", vragen ze voortdurend aan de pastores. Maar dat leidt er niet toe dat de pastores collectief gaan optreden tegen de stelselmatige vrijheidsberoving van onschuldige mensen. Nee, "het gaat er voor de pastor om steeds goed te luisteren en mee te voelen voor elk mens en zijn afzonderlijke verhaal. Door middel van geloofscommunicatie wordt getracht de individuele levensverhalen binnen een groter verband te plaatsen waarin raad, kracht en troost gevonden kan worden. Hierbij dient ruimte te zijn om schaamte en andere emoties te uiten en daarover te spreken." Maar die "schaamte" blijkt vooral bij de pastores zelf te zitten. De pastores "zijn opgeleid om strafrechtelijke gedetineerden te begeleiden in hun zoektocht naar verzoening met zichzelf en de wereld om hen heen. Veelal staan in deze gesprekken de schuldvraag, spijt en schaamte voor de misdaad centraal. De onderzoekers hebben gemerkt dat in vreemdelingenbewaring de situatie omgekeerd ervaren wordt: schaamte en schuldgevoel is er ditmaal aan de kant van de justitiepastores zelf. In de ontmoeting met de gedetineerden vertegenwoordigen de pastores de samenleving die deze mensen niet alleen weigert te helpen in hun zoektocht naar een beter leven, maar hen in plaats daarvan zelfs in een gevangenis opsluit." De pastores lijken dus eerder zelf "geestelijke verzorging" nodig te hebben. Nog beter zou het zijn als ze zouden gaan weigeren om nog langer een verlengstuk te vormen van het staatsapparaat tegen illegalen. Ze zouden moeten breken met de dubbelzinnige vriend of vijand-positie die ze ten opzichte van de illegalen innemen, een positie die ook kenmerkend is voor een flink aantal steungroepen met "vrijwillige terugkeer"-projecten.

Justitia et Pax pleit voor dat soort projecten als "alternatief voor vreemdelingenbewaring", waarmee men in feite de overheid wil helpen om mensen effectiever uitgezet te krijgen. In het rapport staat het voorbeeld van het "transithuis", een soort kerkelijk uitzetcentrum voor afgewezen vluchtelingen die met zachte dwang het land uitgewerkt zouden moeten worden.³ Zo gaan christelijke steungroepen objectief gezien op de stoel van het ministerie van Justitie zitten. Tot verdriet van Justitia et Pax heeft de overheid dit initiatief tot nu toe echter nog geen subsidie verleend. Volgens de organisatie geeft de overheid liever de voorkeur aan uitbreiding van het aantal illegale gevangenissen.

Harry Westerink

Noten

1. "Godsdienst ingezet om gevangenen illegalen klein te krijgen", Harry Westerink, www.gebladerte.nl, Fabel-krant 87/88.
2. "De enige keuze: inzet voor open grenzen", AAGU, www.gebladerte.nl, Doorbraak-krant 4.
3. "Justitie enthousiast over nieuw kerkelijk uitzetcentrum", Harry Westerink, www.gebladerte.nl, Fabel-krant 95/96.

BlogS+

Langste staking sinds 1933 brengt schoonmaakbazen in het defensief

(Harry Westerink, 8 april 2010)

De vakbond zou te hoge eisen stellen, en de stakers zouden zich tijdens hun acties asociaal gedragen. Maar de schoonmakers laten zich niet uitspelen tegen de vakbond. Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *arbeidersstrijd*

Wilders komt met 'wetenschappelijk' bewijs van zijn vooroordelen

(Willem Slaapmaat, 9 april 2010)

Zo moeilijk is het dus niet om te zeggen dat "ze" te duur en crimineel zijn en ook nog vaak ziek. De vraag is wat je daaraan wilt doen. "Ze" eruit trappen en niet meer binnenlaten? Of racisme en armoede nu eens serieus aanpakken, ook in de arbeidsdeling? Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *rechts-populisme*

Ondersteun de schoonmakers en onderteken de petitie!

(Harry Westerink, 9 april 2010)

Wij, vrienden van de schoonmakers, constateren dat als gevolg van de concurrentiestrijd in de schoonmaaksector de schoonmakers worden gedupeerd door lage beloningen, hoge werkdruk, lage werkzekerheid, geen reiskostenvergoedingen, geen ontwikkelingsmogelijkheden en respectloze behandeling. Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *arbeidersstrijd*

Wijneus: PVV-ers gediscrimineerd en uitgesloten

(Sandor Schmits, 9 april 2010)

Een schokkende inside-reportage over het verborgen onrecht dat deze gemarginaliseerde en kwetsbare groep Nederlanders het leven onmogelijk maakt. Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *columns*

Hirsch Ballin moet worden aangepakt wegens het dakloos maken en uithongeren van vluchtelingen

(Harry Westerink, 13 april 2010)

Gemeenten willen het keiharde vluchtelingenbeleid zeker niet "frustreren", maar eisen dat het beter wordt uitgevoerd, dus: dat er efficiënter en massaler wordt gedeporteerd. Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *migratiebeheersing*

Solidariteitsmanifestatie met de schoonmakers bij Amsterdam Sloterdijk

(Eric Krebbers, 14 april 2010)

Het is dus ook een hele goede mogelijkheid om allerlei mensen in contact te laten komen met de schoonmakers en zo te stimuleren om actief te worden in de solidariteitsbeweging met de stakers. Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *arbeidersstrijd*

TON wil de armen de crisis laten betalen

(Sandor Schmits, 14 april 2010)

Ook op de collectieve zorg wordt flink bezuinigd, als het aan de rechts-populiste ligt. TON wil terug naar het ouderwetse arrangement waarbij zorg voornamelijk verleend wordt in de familiekring. Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *rechts-populisme*

Demonstreer mee in Leiden tegen de werving van bewakers voor illegale gevangenissen

(Doorbraak, 15 april 2010)

Door bewakers te werven werken Randstad en Adecco doelbewust mee aan het mensonwaardige overheidsbeleid tegen illegaal gemaakte mensen. Als zij niet zouden meewerken, zou het een stuk moeilijker worden voor Group4Securicor om bewakers te vinden. Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *migratiebeheersing*

Ook radicaal-linkse steun voor de stakende schoonmakers

(Eric Krebbers, 15 april 2010)

In de tussentijd is het OSB-kantoor ook nog een keer 's nachts bezocht door sympathisanten van de stakers. Die hebben verbommetjes gegoooid en een leuze achtergelaten op de ingang. Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *arbeidersstrijd*

De internationale bondgenoten van Wilders

PVV-leider Geert Wilders staat niet alleen in zijn onbehouwen strijd tegen links en de zelfverzonnen "islamisering" van het Westen. Vooral ultra-conservatieve en extreem-rechtse kopstukken uit landen als de VS, Denemarken, Italië, Groot-Brittannië en Israël steunen hem. Wie zijn die bondgenoten van Wilders en wat drijft hen?

Fans bij Wilders-proces op 20 januari 2010. Internationaal wordt geld ingezameld voor de verdediging van de PVV-er.

Fans bij Wilders-proces op 20 januari 2010. Internationaal wordt geld ingezameld voor de verdediging van de PVV-er.

PVV-er Hero Brinkman bij een Tea Party op 29 mei 2010 in Den Haag.

Na zijn vertrek uit de VVD in 2004 maakt Wilders internationaal naam als islamcriticus en bezoekt hij allerhande ultra-rechtse bijeenkomsten in de VS en Israël. Zo is hij begin 2005 in Washington te gast bij het ontbijt dat de Republikeinse strateeg Grover Norquist elke woensdag houdt voor conservatieve activisten uit het hele land. Het is een bont gezelschap. Zo zijn er christenfundamentalisten die op bijbelse grondslag strijden tegen abortus en homorechten, libertariërs die de overheidsbemoediging met wapens en ander bezit zo klein mogelijk willen houden, en zogenoemde haviken, bijna allemaal "neocons", die een sterke krijgsmacht nastreven, gecombineerd met compromisloze steun aan Israël.

Een van de mensen met wie hij in 2005 op eigen verzoek een gesprek heeft, is Daniel Pipes, directeur van de conservatieve denktank Middle East Forum. Pipes is tegen een Palestijnse staat en voor een militaire aanval op Iran wegens haar vermeende kernwapenprogramma. Binnenlands is hij vooral bekend door zijn actie Campus Watch: hij roept studenten op om professoren te rapporteren die het voor moslims zouden opnemen. Maar al tijdens die eerste ontmoeting in 2005 blijkt dat Wilders zelfs in de ogen van de redneck Pipes te radicaal is. "Wilders ziet 'de' islam als het probleem", zegt Pipes. "Ik zie een vorm van de islam als het probleem".

BOEGBEELDEN

De uiterst rechtse stroming waarin Wilders na 2005 belandt, kent meer prominente gezichten. Zo is er de theoloog Robert Spencer uit New Hampshire, die het blog Jihad Watch maakt. Spencer zegt niet dat de islam als geheel verdorven is. Wel wantrouwt hij gematigde moslims, "omdat de radicalen een sterkere theoretische, theologische en juridische grondslag voor hun opvattingen hebben dan de gematigden". Spencer bezoekt in 2007 een Counter Jihad-conferentie in Brussel. Ook de Nederlandse arabist Hans Jansen² is daar aanwezig. Jansen treedt momenteel op als "deskundige" in het proces tegen Wilders. Filip Dewinter van het Vlaams Belang is ook aanwezig op het congres en zijn partij neemt een belangrijk deel van de logistiek en de beveiliging op zich.

Wilders' meest fervente aanhanger in de VS is de blogger Pamela Geller. De conservatieve Geller was eerder uitgever van weekblad The New York Observer en verklaart op haar blog dat voor haar "alles veranderde op 9/11". Sindsdien gaat ze tekeer tegen de islam en ontpopt ze zich als een vurig pleitbezorger van Israël en Wilders. Via een link op haar website roept zij haar lezers op om Wilders' verkiezingscampagne financieel te steunen. Kenmerkend voor haar positie op de rechterflank is dat ze voortdurend conflicten uitvecht met Pipes, die zij stelselmatig aanvalt vanwege zijn "gematigdheid". Wilders onderhoudt naar eigen zeggen ook contact met de ultra-conservatief Sue Myrick. Zij zit namens de Republikeinen in het Huis van Afgevaardigden. Myrick is fel tegen abortus, het homohuwelijk en immigratie, en voorstander van de doodstraf en privé-wapenbezit. Na verschijning van zijn anti-islamfilm Fitna in 2008 groeit Wilders' bekendheid in de VS. In september dat jaar spreekt hij op een bijeenkomst van het Hudson Institute, een conservatieve denktank in New York. Daar vertelt hij dat "de islamisering van Europa" zich mogelijk "in de laatste fase" bevindt, en dat "alleen Amerika" de wereld voor dit kwaad kan beschermen. Een spin in het Amerikaanse web is de Californische neocon David Horowitz. Deze kapitaalcrachtige conservatief is een van de vurigste bestrijders van progressieve politici in de VS. Elk jaar brengt hij de invloedrijkste conservatieve denkers uit de VS bijeen in het David Horowitz Center. In 2009 treedt Wilders daar ook op.

ISRAËL

Bij de Brusselse Counter Jihad-conferentie treedt ook de Israëlische extreem-rechtse parlementariër Aryeh Eldad op. Die is al enkele jaren met Wilders bevriend. De kolonistenleider is voorman van de partij Nationale Unie, die tegen een Palestijnse staat is en voor de verwijdering van Palestijnen uit Israël. Ook Wilders steunt die wens tot etnische zuivering: "Een migratie van Palestijnen naar de Arabische landen is logisch en wenselijk". Eldad veroorzaakt in 2008 de nodige opschudding door te verklaren dat iemand die een deel van het "Land van Israël" opgeeft de doodstraf verdient. Daarmee doelde hij op de toenmalige Israëlische premier Ehud Olmert, die met de Palestijnen over een compromis onderhandelde.

Volgens Eldad is Wilders in Israël op zoek naar "morele steun", niet naar geld. "Hij haalt hier tijdens zijn bezoeken veel van zijn ideeën en inspiratie". Wilders onderhoudt ook goede contacten met andere voorlieden uit de extreem-rechtse kolonistenbeweging. Zo ook met Avigdor Lieberman. Dat is een kolonist, leider van de extreem-rechtse partij Israël Ons Huis en minister van Buitenlandse Zaken. Lieberman stelde eerder voor om een atoombom op de Gazastrook te gooien en alle Palestijnen met een Israëlisch paspoort het land uit te trappen. Wilders vindt deze extremist fantastisch: "Lieberman is een intelligente, sterke en slimme politicus". Tijdens Lieberman's bezoek aan Nederland eind 2009 staat een etentje met Wilders gepland, maar die zegt dat uiteindelijk wegens ziekte af. Tussen Eldad en Lieberman klikt het overigens niet. Volgens Eldad is Lieberman te gematigd.

Eind 2008 wordt er in Jeruzalem een vervolgonferentie georganiseerd, genaamd Facing Jihad, en daar komen Wilders' Amerikaanse en Israëlische contacten publiekelijk tesamen. Eldad heeft de conferentie georganiseerd, Spencer praat de bijeenkomst aan elkaar en Geller zet alles direct op haar weblog. Sprekers zijn Wilders, Eldad en Pipes. Wilders verwoordt precies wat zijn Israëlische en Amerikaanse aanhangers met elkaar verbindt: "Wij allen dragen Jeruzalem in ons bloed, in onze genen. De aanvallen van moslimterroristen op Israël zijn een aanval op de hele westerse wereld". Het is de bedoeling dat Eldad en Wilders tijdens de conferentie de oprichting van een "Alliantie van Europese Patriotten" presenteren. Daarbij moet het gaan om een coalitie van gelijkgezinden uit heel Europa die "de ruggengraat vormen voor alle organisaties en politieke partijen tegen de jihad en de islamisering", aldus Wilders. Maar de alliantie komt niet van de grond. "Te vaak kwamen we in contact met personen die ook een anti-joodse agenda hebben, zoals Filip Dewinter. Dat was voor Geert onbespreekbaar", aldus Eldad.

TEGEN HOMO'S EN ABORTUS

Als Wilders in het voorjaar van 2009 officieel voor de rechter wordt gedaagd wegens haatzaaien, gaat zijn Amerikaanse doorbraak een nieuwe fase in. Alle televisiestations willen hem in de uitzending hebben. Wilders vraagt financiële steun voor zijn juridische verweer tegen "de Nederlandse censoren". Oproepen tot steun komen onder meer van christenfundamentalisten die zich fel weren tegen homoseksualiteit en abortus. Onder meer van het Oak Initiative in South Carolina, met zijn bestuurslid dominee Lou Sheldon die bekend staat om zijn strijd tegen "de homoseksuele agenda". Ook Pipes helpt mee. Zijn Middle Eastern Forum zamelt geld in "voor mensen die de radicale islam aan de orde stellen en daardoor in de problemen komen". Pipes zet zijn meningsverschillen met Wilders daarom opzij, zegt hij, en het Forum weet "een bedrag van zes cijfers" op te halen voor Wilders' verdediging. Horowitz helpt Wilders als die in het voorjaar van 2009 in Washington is om Fitna in de Senaat te vertonen. De opkomst valt tegen: slechts enkele Congresleden komen kijken.

Wilders komt ook in contact met andere christenfundamentalisten die opvattingen huldigen die haaks staan op zijn Nederlandse politieke 'principes'. Op een fondswervingsbijeenkomst in 2009 in Florida vertelt de fundamentalistische actiegroep Christian Action Network (CAN) aan Wilders dat ze een documentaire over hem en zijn strijd tegen de jihad maken. Volgens directeur Martin Mawyer was daarover eerder dat jaar ook al direct contact met Wilders geweest. Mawyer is op bijbelse gronden tegen homoseksualiteit. Hij noemt homo's "perverselingen" die "smerige seksziekten verspreiden" en "onschuldige kinderen misbruiken". Mawyers' actiegroep filmt Wilders' toespraak in Florida, en vermengt die daarna met beelden van Fitna en andere illustraties van moslimterreur. Begin 2010 stuurt CAN een kopie van de documentaire Islam Rising aan de PVV met de vraag of Wilders naar de première op 1 mei in Los Angeles wil komen. Daar heeft Wilders wel oren naar, en de vliegtickets voor hem en zijn gevolg worden alvast geregeld. Maar als dagblad De Pers daarna bericht over de homofobe opvattingen van CAN, trekt Wilders zich meteen terug. Desondanks blijft Mawyer optimistisch: "Ik geloof niet dat hij niets meer met mij te maken wil hebben. Ik denk dat er in de toekomst nog wel mogelijkheden voor samenwerking zijn".

EUROPA

Wilders werkt in zijn strijd tegen de islam ook samen met politieke partijen uit Europese landen als Denemarken, Engeland, Italië en België. Zo bezoekt Wilders in juni 2008 de Deense Volkspartij. Die extreem-rechtse partij kent net als de PVV ogenschijnlijk sociale opvattingen, keert zich fel tegen migranten en geeft vanuit de oppositie gedoogsteun aan de rechts-liberale Deense regering. In ruil daarvoor heeft die regering het asiel- en immigratiebeleid flink aangescherpt, waardoor Denemarken tegenwoordig als strengste Europese land te boek staat. Partijleidster Pia Kjaersgaard is meerdere keren beschuldigd van racisme, bijvoorbeeld toen ze moslims omschreef als mensen die "liegen, bedriegen en bedonderen". In 2002 kreeg ze een boete van drieduizend Deense kronen voor het bedreigen van een vrouw met pepperspray. Tijdens Wilders' bezoek aan Kopenhagen luncht hij met Kjaersgaard. "Het klikte heel goed tussen ons", zegt Wilders. Hij spreekt voorts in het parlamentsgebouw in Kopenhagen. Onder de 150 aanwezigen zijn veel leden van de Deense Volkspartij, waaronder Kjaersgaard zelf. De eerste vragensteller is van de Zweedse Democraten, een neo-nazipartij die in sommige Zweedse steden in de gemeenteraad zit.

In december 2008 wil Wilders zijn film Fitna vertonen in het Europees Parlement in Straatsburg. Wilders is daartoe uitgenodigd door de Britse Europarlementariër Gerard Batten van de anti-Europese UK Independence Party (UKIP). Maar tot woede van Wilders steken de gezamenlijke fractievoorzitters daar een stokje voor. David Cameron, leider van de rechtse Britse Conservatieve Partij, noemde leden van de UKIP ooit "fruitcakes, loonies and closet racists", oftewel: heimelijke racisten. Begin 2009 nodigt de UKIP Wilders uit voor een toespraak in het Engelse Hogerhuis. Ditmaal weigert de Engelse regering Wilders toegang tot het land, omdat hij "extremisme, haat en gewelddadige boodschappen verspreidt". Maar na een rechterlijke uitspraak mag Wilders het land toch weer in. In maart 2009 vertoont hij in samenwerking met UKIP Fitna in het Engelse parlamentsgebouw. Buiten het gebouw betuigen ruim honderd aanhangers van de extreem-rechtse beweging English Defence League (EDL) hun solidariteit met Wilders. De EDL doet zich voor als een vreedzame groep die zich inzet tegen moslimfundamentalisme. Maar in werkelijkheid betreft het een groep racistische geweldplegers, waaronder hooligans en leden van de extreem-rechtse British National Party (BNP). Bij eerdere protesten van de EDL zijn telkenmale Aziatische Britten aangevallen en Brits-Aziatische winkels vernield. De belangrijkste geldschietster van de EDL, Alan Lake, heeft eerder een bijeenkomst van de nazistische Zweedse Democraten toegesproken.

In februari 2009 zou Fitna op uitnodiging van de Lega Nord in het Italiaanse parlement vertoond worden. De leider van de Lega Nord is Umberto Bossi. Hij werd in de jaren 90 bekend omdat hij Noord-Italië wilde verzelfstandigen onder de naam Padania. Bossi houdt er veel controversiële standpunten op na, zoals het bouwen van een muur tussen Italië en Slovenië. Ondanks Bossi's aanvallen op corrupte politici werd hij zelf ook veroordeeld wegens corruptie. De aanvallen van de Italiaanse politicus zijn niet alleen gericht tegen links en migranten, maar ook tegen homo's en de EU.

AMBIVALENT

De houding van Wilders tegenover het Vlaams Belang is zeer ambivalent. Hij houdt openlijk afstand, omdat de partij van Dewinter nog steeds vereenzelvigd wordt met racisme en jodenhaat. Ook Wilders' partners in de VS en Israël zullen een samenwerking niet allemaal toejuichen. Aan de andere kant verklaart Wilders in december 2008 tegenover de Israëlische krant Ha'aretz "een alliantie" met het Vlaams Belang toch te overwegen, daar er uit die partij nu "andere geluiden" zouden komen. Op zijn beurt laat Dewinter medio 2009 doorschemeren dat hij Wilders wel eens persoonlijk gesproken heeft. Indirecte contacten zijn er volgens Dewinter in ieder geval zeker: "We groeien langzamerhand een beetje naar elkaar toe. Discreet, zonder media er bij, via alle kanalen die voor zoiets nodig zijn". Aan het Vlaams Belang zal het in ieder geval niet liggen. De partij spreekt regelmatig lovende woorden over Wilders, organiseert begin 2010 een solidariteitsdemonstratie voor hem bij de Nederlandse ambassade in Brussel, en feliciteert hem met zijn verkiezingsoverwinningen.

Een andere medestander van Wilders in Europa is de begin 2009 in Kopenhagen opgerichte denktank International Free Press Society (IFPS). Die denktank ijvert voor een wereldwijde ideologische nieuw-rechtse beweging tegen de islam. De IFPS is opgericht vanuit de Deense Free Press Society, een organisatie met nauwe banden met de Deense Volkspartij. Beiden staan onder leiding van de rechts-conservatieve Deen Lars Hedegaard. Die heeft regelmatig contact met Wilders en vergezelt hem bij optredens in de VS. Hedegaard verklaart eind 2009 in een interview dat "moslims hun eigen kinderen verkrachten". Daarop verlaat een aantal prominenten van de Deense tak verontwaardigd de organisatie. Ze vinden zijn uitlatingen te extreem. In het bestuur van de IFPS zit verder Paul Belien, een Vlaamse journalist die getrouwd is met Vlaams Belang-parlementariër Alexandra Colen. Belien verdedigt met regelmaat het Vlaams Belang tegen critici. In de adviesraad van de IFPS zitten onder meer de eerder genoemde homohater Mawyer, Spencer, Pipes en de Nederlanders Eshan Jami,³ Jansen en Wilders. De IFPS organiseert bijeenkomsten waarop Wilders het woord voert, en zamelt geld in om zijn advocatenkosten te dekken. In mei 2009 is ook Dewinter te gast bij de IFPS.

Het internationale netwerk waarin Wilders een prominente rol speelt, kent geen vaste structuur, maar is bijzonder actief in het promoten van elkaars gedachtengoed. Ze interviewen elkaar, kennen elkaar prijzen toe, nodigen elkaar uit voor conferenties, zamelen geld in voor elkaar, en hemelen elkaar op in artikelen die worden geplaatst op wederzijdse weblogs. Wilders schuwt het daarbij niet om in zee te gaan met ultra-conservatieven en extreem-rechtsen die pleiten voor etnische zuiveringen en die zich fel verzetten tegen homo's en vrouwenrechten. En dat is opmerkelijk voor een politicus die daar de islamitische gemeenschap juist hard op aanvalt. Opportunisme is Wilders dan ook niet vreemd. De invloed van het kapitaalkrachtige netwerk moet niet onderschat worden. Het vormt de voorpost van de internationale strijd tegen links en de islam.

Gerrit de Wit

Noten

1. Een van de bronnen van dit artikel is "De buitenlandse vrienden van Geert Wilders", Tom-Jan Meeus en Guus Valk, www.nrc.nl.
2. "Een arabist op oorlogspad", Eric Krebbers, www.gebladerte.nl, Fabel-krant 80/81.
3. "Conservatieven knuffelen ex-moslim Ehsan Jami", Eric Krebbers, www.gebladerte.nl, Fabel-krant 87/88.

~ Blogs +

Stuur een klacht naar Randstad en Adecco over de werving van illegalenbewakers!

(Doorbraak, 15 april 2010)

Het moet steeds goedkoper in de gevangenisindustrie. Steeds meer arbeid in steeds meer sectoren, waaronder de beveiliging en bewaking, wordt verricht door flexwerkers.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: migratiebeheersing

Geslaagde actie tegen uitzendbureaus in Leiden

(Harry Westerink, 16 april 2010)

Tien actievoerders vatten post voor de deuren van de uitzendbureaus met actieboarden en een spandoek. Ook deelden ze honderden folders uit aan het publiek en aan bezoekers van de bureaus, en gingen ze binnen de discussie aan met de medewerkers.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: migratiebeheersing

De opstelling van de bazen verhardt, maar de schoonmakers winnen!

(Willem Slaapmaat, 19 april 2010)

Een anonieme werkgeverswoordvoerder spreekt in De Pers de vrees uit dat een succesvolle uitkomst ertoe zal leiden dat straks ook andere sectoren de aanpak van de schoonmakers zullen overnemen. En er zijn inderdaad ook in andere sectoren, zoals de handel en de taxivervoersbranche, al organizers actief.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: arbeidersstrijd

PVV-er Raymond de Roon zat in een extreem-rechtse knokploeg

(Eric Krebbers, 20 april 2010)

De Roon sloot zich daarop dan maar aan bij een soortgelijk initiatief, de Nationale Veiligheids Brigade (NVB). Deze club werd omschreven als "knokploeg" en riep in de zomer van 1971 middels advertenties in De Vrije Pers op voor een extreem-rechtse burgerwacht "Tegen ordeloosheid en gezagsondermijning".

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: rechts-populisme

Nieuw: "humane" gezichtsmaskers bij deportaties

(Harry Westerink, 20 april 2010)

De commissie zet de wereld op zijn kop door te doen alsof het geweld van de deportatiemachine normaal en gerechtvaardigd is, en het verzet van illegalen te brandmerken als "geweld tegen overheidsdienaren" dat bestraft moet worden.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: migratiebeheersing

De stakende schoonmakers hebben gewonnen!

(Eric Krebbers, 22 april 2010)

Schoonmaakster Judy Lock: "We hebben volgehouden en plukken nu de vruchten. Ik ben heel trots op wat we voor elkaar hebben gekregen. We hebben onze loonsverhoging, maar belangrijker: we hebben een voet tussen de deur. Iedereen weet nu dat wij er zijn."

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: arbeidersstrijd

Nederlandse consul beledigt Hongaarse "zigeuners"

(Jeroen Brekvelde, 23 april 2010)

Zijn uitspraken hebben daarmee een antiziganistische lading. In het licht van recente bedreigingen van Roma en racistische moorden in Hongarije is dat extra pijnlijk, omdat de consul - indirect en hopelijk onbewust - een legitimatie geeft voor dergelijk racistisch geweld.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: internationaal

De problemen van Henk en Ingrid worden niet opgelost met PVV-programma

(Sandor Schmits, 26 april 2010)

Dit 'sociale' beleid komt duidelijk uit Wilders' nationalistische koker. Zijn maatregelen gelden namelijk alleen voor "autochtone" Nederlanders en worden vergezeld van een berg racistische haatzaaij.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: rechts-populisme

Kom naar de 1 mei-vieringen

(Eric Krebbers, 26 april 2010)

Dit jaar is Doorbraak betrokken bij maar liefst drie 1 mei-vieringen: in Nijmegen, Amsterdam en Bergen op Zoom. Elkaar opzoeken als linksen is extra belangrijk nu er keiharde bezuinigingen in aantocht zijn.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: arbeidersstrijd

Leren van community en union organizing

Organizing is een inspirerende strijdmethode die veel gebruikt wordt in de VS. In Nederland is de FNV een jaar of vijf geleden begonnen met union organizing, en Doorbraak-activisten snuffelen momenteel wat aan het verwante concept van het community organizing. Een kort overzicht van de mogelijkheden en problemen van een voor Nederland nieuwe methode.

Schoonmakers maken een vuist bij Schiphol.

Schoonmakers bezetten de hal van Utrecht Centraal.

Aan de basis van de methoden van community organizing ligt het werk van de Amerikaanse organizer Saul Alinsky (1909-1972).¹ Veertig jaar lang vocht hij samen met allerlei communities in de VS tegen maatschappelijk onrecht. Alinsky begon zijn lange carrière als organizer in de jaren 30 bij de toenmalige Amerikaanse vakbondsfederatie CIO. Daarna was hij actief in arme wijken in onder meer Chicago, Kansas City, Detroit, Zuid-Californië en Oakland. Later ging hij zich speciaal richten op het verbeteren van de situaties in de zwarte getto's overal in de VS. Uit zijn strijdervaringen en die van vele anderen destilleerde hij algemene regels voor organizers. Die heeft hij vlak voor zijn dood vastgelegd in zijn boek "Rules for Radicals".²

CONFLICT

Bij het organiseren staan conflicten en strijd centraal. Volgens Alinsky moeten organizers altijd het conflict opzoeken om tot sociale veranderingen te kunnen komen.³ Zonder conflicten kunnen communities volgens hem geen collectieve duurzame macht opbouwen. De strijd zal meestal gevoerd worden tegen beleidsmakers, bedrijven of bepaalde instituties, en zal uitgevochten moeten worden op alle mogelijke manieren, met bijvoorbeeld demonstraties, manifestaties, petities en boycotts, maar ook met sit-ins, bezettingen, blokkades en hongerstakingen. Het gaat er daarbij om concrete haalbare doelen te formuleren, maar minstens net zo belangrijk is de opbouw van sterke community organisaties, die open en democratisch moeten zijn, en zoveel mogelijk toegankelijk voor alle leden van de betreffende community. De organisatievormen moeten er toe bijdragen dat de macht in de community gelijk verdeeld wordt over alle leden.

Het enige doel van die organisaties is de eeuwig doorgaande oorlog tegen het onrecht in de samenleving, aldus Alinsky. Het gaat daarbij dus niet om een soort intellectueel debat, zo gaat hij verder, maar om een smerige oorlog zonder fair play-regels. Of bepaalde acties kunnen, moet niet beoordeeld worden aan de hand van een starre moraal. Het hangt helemaal af van de context van de politieke strijd. Het belangrijkste is, zegt Alinsky, dat de gekozen acties aansluiten bij de belevingswereld van de mensen, en juist niet bij die van de tegenstanders. De acties moeten goed voelen, plezier en een gevoel van macht geven, maar niet te lang duren. Mensen moeten ze natuurlijk niet zat gaan worden. Het is goed om de tegenstander een gezicht te geven, te personaliseren, belachelijk te maken en te dwingen om de eigen regels en afspraken na te leven. Dreigen met scherpe acties kan ook geen kwaad. Als de druk maar op de ketel blijft en de doelen helder zijn. Doel van dit alles is om de tegenstander te dwingen tot reacties en vervolgens samen vechtend over straat te rollen.

ACTIEVOERDERS

Organizers benadrukken graag de verschillen tussen hun methoden, en die van actievoerders, opbouwwerkers en ondersteuners of hulpverleners. Anders dan de meeste actievoerders willen organizers niet slechts een beweging vormen en protesteren, maar duurzame organisaties opbouwen met een heldere visie, duidelijke plannen, en macht om onrecht daadwerkelijk aan te kunnen pakken. En anders dan de meeste opbouwwerkers willen organizers niet slechts in overleg met de overheid om iets te regelen voor hun doelgroepen, maar die doelgroepen in staat te stellen om zelf georganiseerd hun recht te halen via politieke strijd. En anders dan de meeste hulpverleners en advocaten willen organizers geen juridische of andere individuele hulp verlenen, maar collectieve macht helpen opbouwen om gelijk voor een hele community de problemen op te lossen.

De methoden van het organiseren zijn in de loop der jaren steeds verder uitgewerkt, en er zijn allerlei variaties op ontwikkeld. Het zou te ver gaan om dat hier allemaal te bespreken. Maar een aantal uitgangspunten is wel belangrijk om te benoemen. Organizers werken welbewust 'binnen het systeem', omdat de meeste mensen niet als vanzelfsprekend open staan voor allerlei radicale oplossingen. Mensen moeten langzaam kunnen wennen aan het idee dat ze hun lot meer zelf in handen kunnen nemen. Het kost even tijd voordat ze de aangeleerde passiviteit hebben doorbroken. Ook moet het wantrouwen doorbroken worden dat mensen eventueel hebben opgelopen doordat ze eerder belazerd zijn door mooi pratende politici, passieve vakbondsmensen, ngos en actievoerders. De mensen moeten leren zelf te formuleren wat hen niet bevalt, moeten een beetje boos gemaakt worden en tegelijkertijd voorzien worden van hoop dat ze er samen wat aan kunnen doen, dat ze zelf de verantwoordelijkheid kunnen nemen voor hun levens. De organizers gaan op de mensen af, proberen banden met hen op te bouwen via persoonlijke gesprekken, en trachten zo de mensen te spotten die enthousiasme uitstralen en het in zich hebben om de kar te gaan trekken. "Leiders" noemen ze die. Op een gegeven moment worden die samengebracht om

democratisch sturing te gaan geven aan het verdere proces van zelforganisatie. Idealiter zou de rol van de community organizers dan op den duur uitgespeeld raken, omdat de kartrekkers als het ware zelf organizers zijn geworden.

IDEOLOGIE

Om het community organizing te bevorderen heeft Alinsky diverse clubs opgericht, zoals in 1940 in Chicago de Industrial Areas Foundation (IAF). Maar zoals de komiek Woody Allen ooit riep dat hij geen lid wilde worden van clubs die mensen als hemzelf aannamen, zo zei organizer Alinsky: "Ik ben nooit lid geworden van een organisatie - zelfs niet van degene die ik zelf opgezet heb." Hij was merkwaardig genoeg bang om zijn eigen individuele vrijheid kwijt te raken. Hij toonde zich sterk gekant tegen "rigide dogma's of ideologieën, of ze nu christelijk zijn of marxistisch", en moest niets hebben van het soort "religieuze, politieke en racistische fanatici" die verantwoordelijk zijn voor de inquisitie, communistische zuiveringen en de nazi-genocide. Het op één hoop gooien van misdaden die begaan zijn in naam van het nazisme en het communisme is niet erg zuiver,⁴ maar dat was in de VS in zijn tijd geen ongebruikelijk standpunt in progressieve kringen. Hij was zelf vooral bezorgd over de opkomst van extreem-rechts in de VS, en riep tegen het einde van zijn leven dat juist ook de gedesillusioneerde middenklasse gepolitiseerd moest worden, omdat ze anders in extreem-rechtse handen zou vallen. De politieke ontwikkelingen van Reagan tot Bush hebben zijn vrees helaas grotendeels bewaarheid.

Het gevolg van Alinsky's principieel anti-ideologische houding is wel dat zijn methoden feitelijk gespeend zijn gebleven van een politieke inhoud, en dus door iedereen van links tot rechts benut kunnen worden. En dat is ook gebeurd. Aan de ene kant hebben de activisten van de jaren 60 in de VS gretig gebruik gemaakt van community organizing, en zijn die technieken later ook uitgewaaid naar onder meer de Filipijnen en het Zuid-Afrikaanse Soweto, waar ze van pas kwamen bij de strijd tegen respectievelijk de dictator Marcos en de apartheid. Maar aan de andere kant promootte ook Bush het organiseren om de christenfundamentalistische beweging sterker te maken. De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Hillary Clinton studeerde af op organizing, en haar baas Barack Obama was zelf community organizer in Chicago, en gebruikte de methoden bij zijn verkiezingscampagne. En ook hun tegenstanders bij de momenteel erg actieve extreem-rechtse Tea Party-fractie van de Republikeinen doen aan organizing.

REVOLUTIONAIR

Het gebrek aan politieke inhoud is een van de grootste problemen die organizing met zich meebrengt voor revolutionair links. Wanneer men als organizer puur aansluit bij de belevingswereld van de mensen in een community, en op basis van hun wensen gaat strijden voor concrete verbeteringen, wanneer komt dan het moment waarop dit reformisme over kan gaan in een revolutionaire kracht? Wanneer wordt het systeem als zodanig ter discussie gesteld? Daarover geven de organizing-regels eigenlijk geen uitsluitsel. In de meeste linkse strategieën is vanaf het begin aan duidelijk naar welk soort maatschappelijk en politiek systeem men streeft, of wordt daar minimaal gaandeweg de strijd een beeld van gevormd. Bij organizing blijft zulk denken in principe volkomen buiten beeld. Behalve over organisatorische kwesties en tactische stappen hebben organizers liever niet dat er teveel gediscussieerd wordt, zo lijkt het.

Er zijn in de VS dus heel wat organisaties die aan community organizing doen. Dat varieert van grote landelijke organisaties tot zeer lokale clubjes die soms losjes met elkaar zijn verbonden, met of zonder gezamenlijke agenda. Er zijn daarnaast ook speciale organisaties die opleidingen verzorgen voor organizers, zoals de eerder genoemde IAF. Het overgrote deel van al deze organisaties is overigens zeer progressief.

MODELLEN

Er zijn in principe drie vormen van community organizing. De eerste is het deur-tot-deur- of grassrootsmodel, waarbij een organisatie van de grond af aan opgebouwd wordt waar er eerder helemaal niets was. Daarbij gaan organizers dus in bijvoorbeeld een buurt van deur tot deur om de mensen thuis op te zoeken. Omdat die mensen elkaar nauwelijks kennen en ook nauwelijks sociale banden hebben, moet er continu veel strijd georganiseerd worden, anders valt het zaakje vaak weer uit elkaar. Het langsgaan en het bij elkaar houden van mensen is zeer arbeidsintensief. Dat betekent dat er veel fulltime betaalde organizers nodig zijn bij dit model, en dat kost handenvol geld. Het overtal aan organizers kan ertoe leiden dat er relatief minder macht komt te liggen bij de kartrekkers uit de community zelf.

In het tweede model werken organizers binnen bijvoorbeeld religieuze gemeenschappen, traditionele arbeidersbuurten of vakbonden. Kortom, binnen reeds aanwezige sociale en andere structuren, en dat maakt het iets eenvoudiger en het levert stabielere organisaties op. Het probleem is dat zulke sociale structuren de afgelopen decennia veelal verdwenen zijn, en dat kerkelijke communities als enige deze kaalslag overleefd lijken te hebben. Het resultaat is dat veel organizers moeten terugvallen op het eerste, meer bewerkelijke model, of zich noodgedwongen voornamelijk gaan richten op religieuze gemeenschappen. In de praktijk gaat het daarbij met name om protestanten en katholieken, en veel minder om bijvoorbeeld de pinksterbeweging. Die stroming weet over het algemeen wel veel armen te bereiken, maar legt de nadruk vooral op de geloofsbeleving en veel minder op goede daden doen. Daardoor is die geloofsstroming in de praktijk veel moeilijker te benutten als basis voor community organizing.

LONDEN

Het derde model, tenslotte, is relatief het minst bewerkelijk: het bijeenbrengen van bestaande organisaties. Dat kost veel minder tijd, verlangt minder organizers en het levert zeer stabiele verbanden op. Een voorbeeld van dit type organizing is London Citizens (LC), een Britse organisatie die zijn roots heeft in Alinsky's IAF. LC wist vorig jaar 40 duizend Londenaren op de been te brengen,⁵ met name migranten, en zet zich onder meer in voor legalisering van arbeidsmigranten en een hoger minimumloon voor mensen in het dure Londen. De organisatie heeft zoveel macht ontwikkeld dat men daadwerkelijk de zeer rechtse Londense burgemeester onder druk kan zetten om mee te doen in de strijd voor dat loon.⁶ LC is een zeer krachtige en inspirerende organisatie, die mensen bijeen weet te brengen uit zeer uiteenlopende hoeken. Maar hoe zwaar organizing feitelijk is, blijkt uit het feit dat de organizers van LC keihard moeten werken, ook al opereren ze binnen het 'makkelijke' derde model, en zich vooral richten op een redelijk homogene pool van religieuze migrantenorganisaties. Ook hier blijft weer de vraag hangen hoe dit verband van religieuze clubs ooit aan de basis zou kunnen liggen van een revolutionaire kracht.

Financieel kan LC overleven doordat de betrokken organisaties de loonkosten van de organizers financieren. Die mogelijkheid ligt er bij de eerste twee modellen niet, terwijl die in principe arbeidsintensiever zijn en dus juist meer organizers vereisen. Geld is dus altijd een groot probleem bij het community organiseren. Het gaat vaak om arme communities waarvan de leden wel iets kunnen bijdragen, maar zelden voldoende om de lonen van de betaalde organizers op te brengen. Een van de oplossingen is het aanvragen van subsidie bij bijvoorbeeld fondsen. In de VS schijnt het echter al veel voorgekomen te zijn dat community organizing-initiatieven uit vrees om hun subsidies te verliezen, ervoor gekozen hebben om minder het conflict te gaan kiezen - toch de essentie van organizing - en meer te gaan doen aan serviceverlening aan de leden. Soms gaat het persoonlijke belang van de betaalde organizers om hun baan niet te verliezen, op die manier in tegen het belang van de communities die ze steunen bij het zichzelf organiseren. Vaak zijn er zelfs drie niveaus met belangentegenstellingen: ook overkoepelende instituten hebben immers zo hun eigen belangen, en ook geld nodig. Maar het goede nieuws is dat sociale wetenschappers hebben berekend dat elke dollar die er in community organizing gepompt wordt, meestal via de behaalde resultaten tussen de 100 tot 500 dollar oplevert voor de community. Het blijft natuurlijk op zich wel een beetje onwennig om op die manier concreet financieel naar politiek te kijken.

SCHOONMAKERS

In de jaren 80 hebben ook enkele grote Amerikaanse vakbonden het organiseren ontdekt. Ze splitsten zich onder leiding van de Service Employees International Union (SEIU) af van de landelijke vakfederatie om union organizing centraal te kunnen stellen. Het organiseren betekent eigenlijk een terugkeer naar de essentie van het vakbondswerk, namelijk arbeiders organiseren zodat ze samen kunnen strijden om hun situatie te verbeteren.⁷ De meeste vakbonden waren, net als elders in de rijke landen, geworden tot service-organisaties of, in het beste geval, tot strijdende organisaties waarvan de leden alleen gemobiliseerd werden als de leiding hen nodig had. In 1985 begon de SEIU met de organizing campagne

Justice for Janitors,⁸ vrij vertaald: Rechtvaardigheid voor Schoonmakers. De bond wist in relatief korte tijd veel nieuwe leden te winnen, zo'n 225 duizend, en aansprekende successen te boeken met offensieve campagnes in onder meer Denver, Los Angeles, Houston en Miami. De eerste arbeiders die ze wisten te organiseren waren voornamelijk migranten uit Mexico en El Salvador, die afkomstig waren uit politieke tradities en die vaak al bekend waren met het organiseren. De campagnetactieken van Justice for Janitors zijn sterk beïnvloed door die van de United Farm Workers,⁹ waarin ook veel arbeidsmigranten georganiseerd zijn. Die gebruiken vaak straattheater om de uitbuiting waar ze tegen strijden te visualiseren, maar ook blokkades, wakes en hongerstakingen behoren tot het repertoire. Banden met de communities waar de arbeiders toe behoren, en met religieuze leiders spelen ook een grote rol. De Justice for Janitors-campagne is een succesverhaal waar ook Nederlandse organizers en schoonmakers de afgelopen jaren door geïnspireerd zijn geraakt.

DURE GRAP

Maar de ideale methode bestaat natuurlijk niet, en ook union organizing heeft zwakke punten. Het is in de eerste plaats een ontzettend dure grap. Bonden die organiseren hebben namelijk veel meer personeel - organizers - nodig dan reguliere bonden. De kosten van het lidmaatschap zijn dan ook hoger dan normaal. De SEIU groeide in 10 jaar met 600 duizend leden, maar dat kostte de bond wel in totaal 1 miljard dollar,¹⁰ ofwel zo'n 1660 dollar per nieuw lid! Waarbij aangetekend dat een aanzienlijk deel van die ledenwinst relatief goedkoop tot stand kwam via fusies met andere bonden. Die enorme overhead aan organizers veroorzaakt een ongekende vakbondsbureaucratie die vaak ten koste gaat van de interne democratie. De leden, die bij organizing in principe voorop staan, voelen zich daarin regelmatig wat ondergesneeuwd. Dat hangt ook samen met het feit dat het gros van de leden laagopgeleid en van migrantenhuize is, terwijl de organizers veel vaker hoogopgeleide witte jongeren zijn, die de bond met opzet binnenhaalt vanwege hun politieke gedrevenheid en creativiteit.¹¹

Om de kosten wat te drukken, voegt de vakbondstop regelmatig lokale afdelingen samen. Daardoor ontstaan vaak heel grote afdelingen met vergaderingen die voor de meeste leden te ver weg plaatsvinden, waardoor ze niet goed meer kunnen meebesluiten. De betaalde organizers nemen dan feitelijk de macht over. Maar die snappen vanuit hun bevoorrechte positie vaak niet helemaal wat de leden echt bezig houdt. Zo stelden de SEIU-organizers in Los Angeles bijvoorbeeld eens voor dat er bezuinigd zou worden op het openbaar vervoer, opdat er geld vrij zou komen voor een betere gezondheidszorg. Maar dat ging regelrecht in tegen de community organisatie Bus Riders' Union (BRU). Door dit soort ontwikkelingen komt het steeds vaker voor dat er lokaal binnen de bond actie gevoerd wordt tegen van bovenaf aangestelde organizers.

PAARS

Organizeren is zo duur dat de SEIU deels moet teruggrijpen op het reguliere top-down vakbondmodel. Om indruk te kunnen maken werkt de bond bijvoorbeeld met grote groepen snel oproepbare actievoerders, die na een actie snel weer gedemobiliseerd worden. De SEIU spreekt zelf van haar Purple Army, vanwege de paarse petjes die de leden dragen. Een andere manier om veel geld te besparen zijn de zogenaamde sweetheart-deals, neutrality agreements en constructive partnerships die de SEIU onderhoudt met veel bedrijven waarin ze actief is. Het voert te ver om hier precies uit te leggen hoe die afspraken tot stand komen en wat ze inhouden. Maar het komt er veelal op neer dat de bond belooft dat bedrijven geen schade zullen leiden door vakbondscampagnes als ze er maar vrijelijk leden mogen rekruteren. Andy Stern, die tot mei 2010 SEIU-chef was en nu Obama adviseert hoe hij zijn begrotingstekort kan terugbrengen, zei: "We kunnen geen klassenconflicten meer gebruiken. We moeten samenwerken met de werkgevers om ze te helpen te slagen." Onlangs aviseerde hij de Nederlandse organizers nog: "Als je deze methode gebruikt om te benadrukken dat werkgevers de vijand van de werknemers zijn, krijg je inderdaad zo'n radicale bond. Maar je kunt deze methode ook toepassen door de werknemer juist als partner van de werkgever te presenteren. Ze hebben vaak hetzelfde doel: de kwaliteit van het werk verbeteren."¹²

► ► ► Vervolg op pagina 13

De bende van Wilders

(Gerrit de Wit, 28 april 2010)

Door de jaren heen heeft Wilders al de nodige malloten, ruziemakers, fascistten, leugenaars, mafklappers, dronkenlappen, fundamentalisten en geweldplegers om zich heen weten te verzamelen. We zetten de meest opmerkelijke nog even op een rijtje, om het geheugen op te frissen.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: rechts-populisme

Benefietdag voor Burundese vluchtelingen

(Harry Westerink, 29 april 2010)

Inmiddels zijn al veel Burundezzen hun verblijfsrecht kwijtgeraakt, omdat het beschermingsbeleid ten aanzien van Burundi in 2006 is opgeheven.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: migratiebeheersing

Nieuw vluchtelingenmeldpunt wordt machtsmiddel voor Hirsch Ballin

(Harry Westerink, 29 april 2010)

Voor vluchtelingen zonder verblijfsrecht vormt het natuurlijk een enorm risico om zich bij de landelijke overheid bekend te maken. De overheid kan hen immers oppakken, opsluiten en uiteindelijk uitzetten.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: migratiebeheersing

Aangrijpende verhalen uit de illegaliteit gepubliceerd

(Mariët van Bommel, 1 mei 2010)

Om de misdadigheid van het beleid te laten doordringen bij mensen die er geen persoonlijke ervaringen mee hebben, zijn dit soort verhalen uiterst verhelderend. Vrijheid van Beweging maakt met deze internetpagina pijnlijk duidelijk dat illegalen doelbewust kapot worden gemaakt om ze te dwingen om hun verzet tegen uitzetting op te geven.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: migratiebeheersing

Strijdbare 1 mei demonstratie in Nijmegen

(Taylan Devrim, 2 mei 2010)

Ook werden er arrestaties verricht. Vanuit de organisatie werd met man en macht geprobeerd om de overgebleven mensen bij elkaar te houden, om zo tegenstand te kunnen bieden tegen het gewelddadige politieoptreden.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: arbeidersstrijd

Toespraak Doorbraak op strijdbare 1 mei- viering in Bergen op Zoom

(Jeroen Bergeijk, 2 mei 2010)

De PVV probeert de arbeiders te verdelen, alsof migranten en "allochtonen" geen arbeiders zijn. Maar what the fuck! Laten we een afsplitsing van de VVD bepalen wie tot de arbeidersklasse hoort!? Kijk naar de schoonmakers, zij tonen wat strijdbare arbeiders kunnen. En zij zijn volgens mij de schrik van de PVV.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: arbeidersstrijd

Het organiseren van solidariteit: hoe zetten we de wereld op zijn kop?

(Doorbraak, 3 mei 2010)

Veel van de schoonmakers zijn vrouwen met een dubbele baan: alsof het betaalde zwoegen op het werk niet genoeg is, wacht de volgende dienst thuis om onbetaald te zorgen. Voor de familie en het huishouden. Het werk houdt nooit op! Dat is nu de wereld van de schoonmakers.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: arbeidersstrijd

Hirsch Ballin wil kinderen van vluchtelingouders afpakken

(Harry Westerink, 10 mei 2010)

Met deze schandalige hetze zet de burgemeester de vluchtelingouders weg als fraudeurs die de overheid chanteren. Maar het is juist de overheid die vluchtelingen chanteert door hen maatschappelijk uit te sluiten, dakloos te maken en op te jagen.

Lees verder: www.doorbraak.eu, thema: arbeidersstrijd

Overheid neemt geen verantwoordelijkheid voor oorlogsmisdaden in Indonesië

(Harry Westerink, 12 mei 2010)

Op 9 december 1947 richtten Nederlandse militairen tijdens de koloniale oorlog tegen Indonesië in het dorp Rawagede op Java een gruwelijk bloedbad aan. Vrijwel alle mannelijke dorpsbewoners werden afgeslacht.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: kolonialisme

“Links alternatief moet zichtbaar blijven”

KMAN is altijd betrokken geweest bij de strijd voor legalisering van illegale arbeiders. Demonstratie in juli 1991 in Den Haag.

Het tweede deel van een serie interviews met linkse migranten over de toekomst van zelforganisaties. Dit keer de Marokkaanse vluchteling Jamal Ftieh.

“Vroeger waren de organisaties veel radicaler. Nu zijn ze van ketjap en mayonaise.” Zo begint Jamal Ftieh zijn verhaal te vertellen. Jamal kwam in 1987 na een reis van drie maanden door Europa in Nederland aan. In Marokko was hij actief binnen een studentenbeweging waarin vertegenwoordigers zaten van de radicale fractie van de socialistische partij. In 1984 is hij samen met duizenden andere activisten opgepakt. Hij kwam twee jaar later vrij. Ondanks zijn vrijlating kon hij zich toch niet vrij bewegen, en dus besloot hij om Marokko te verlaten.

In Nederland ging hij op zoek naar andere activisten uit Marokko. Hij kwam al snel in contact met mensen van het Democratisch Platform Marokkaanse Jongeren in Amsterdam (DPMA). Die organisatie bestond uit Marokkaanse jongeren, waarvan sommigen in Nederland waren geboren. De DPMA had ook relaties met het Komitee Marokkaanse Arbeiders Nederland (KMAN), dat al in de jaren 70 was opgericht. Ook KMAN was links.

Hoe kwam je bij KMAN terecht?

“Ze kenden mij van de DPMA-acties, en benaderden me om deel te nemen aan de culturele commissie. Ik vond het wel moeilijk om die keuze te maken. Wij waren goed bezig als DPMA-jongeren. KMAN was meer een massaorganisatie die veel aanhang had onder oudere mensen. KMAN hielp hen met bijvoorbeeld het aanvragen van kinderbijslag, maar deed weinig voor hun ontwikkeling en educatie. Wij waren daar wel druk mee bezig, want die bagage hadden we nodig om effectief te kunnen deelnemen aan de strijd. Na enige worsteling heb ik er toch voor gekozen om actief te worden binnen KMAN, onder meer omdat ze als massaorganisatie meer mogelijkheden hadden en mij toegang konden verschaffen tot anderen.”

Hoe kwam KMAN aan zo'n brede aanhang en grote invloed binnen de Marokkaanse gemeenschap?

“Dat kwam doordat KMAN overal afdelingen had. De Marokkaanse gemeenschap kende KMAN als een organisatie die hun rechten verdedigde en belangen behartigde. Daarom had iedereen ook respect voor ze. Als KMAN actie voerde kwamen er duizenden mensen.”

Hoe komt het dat het nu allemaal minder is geworden?

“Om te beginnen waren er mondiale ontwikkelingen. Denk aan de gebeurtenissen in de Oostbloklanden en Sovjet-Unie, aan de val van de Berlijnse Muur, aan de opkomst van dictatoriale regimes. Ook de verandering in de houding van de Palestijnse nationale bevrijdingsorganisatie PLO speelde een rol. Die begon rechtstreekse onderhandelingen met Israël. Daarnaast vond er ook een zogenaamd democratiseringsproces plaats in Marokko. Koning Hassan riep alle ballingen terug. Zijn toespraak was nog maar nauwelijks afgelopen, of de leiders van KMAN hadden hun koffers al ingepakt. In Marokko werden ze door de linkse partijen en organisaties als helden binnengehaald. Maar al snel bleek dat ze helemaal geen helden waren.”

Ze zeiden dat de tijd van Che Guevara voorbij was.

“In de jaren 90 kwamen er revisionistische tendensen naar boven en begon men te discussiëren over de vraag of het nog wel van deze tijd is om een ideologie te hebben. Dat was ook het begin van een periode waarin veel mensen zich steeds meer gingen distantiëren van alles dat met het marxisme te maken had. Ze zeiden dat de tijd van Che Guevara voorbij was.”

“Dat alles had natuurlijk ook invloed op KMAN. Binnen de organisatie was al in de jaren 80 een interne strijd gaande. De besluitvorming kwam niet meer tot stand via democratische wegen. We probeerden interne discussies op gang te brengen, zodat de organisatie van binnenuit veranderd kon worden. Want het toenmalige KMAN-bestuur bewandelde haar eigen weg. Men voerde bijvoorbeeld in het geheim overleg met moskeebesturen die voornamelijk bestonden uit Amicales. Dat waren leden van extreem-rechtse mantelorganisaties van de Marokkaanse overheid. En dat in een tijd dat er nog een groot conflict was tussen links en die Amicales. Zulk overleg ging dus volkomen in tegen de politieke lijn van KMAN. Maar er waren ook mensen die doorgingen met hun strijd tegen de Amicales, zoals bijvoorbeeld Mohammed Rabbae. Hij schreef zelfs een boek waarin hij de geheime alliantie tussen KMAN en de Amicales onthulde. Al deze kwesties lagen aan het begin van de ondergang van KMAN.”

Op een gegeven moment ben je KMAN-bestuurslid geworden. Hoe is dat gegaan?

“In 2002 hebben ze met mij contact opgenomen en me gevraagd om de leiding in het bestuur over te nemen. Ik was toen niet meer actief bij KMAN. Nadat de leiders waren vertrokken naar Marokko, hadden steeds hun marionetten in het bestuur gezeten. Die hebben de organisatie leeggeroofd. KMAN was een grote organisatie met een groot gebouw met drie verdiepingen in het centrum van Amsterdam. Maar in 2002 was KMAN failliet en wilde niemand de verantwoordelijkheid op zich nemen om een failliete organisatie te gaan besturen. Ik was wel zo gek om het te doen.”

Was dat de periode dat jullie acties organiseerden ter ondersteuning van illegalen?

“Dat klopt. We hebben steeds de hongerstakingen van witte illegalen ondersteund. Ook hebben we in een grote rol gespeeld in de totstandkoming van Nederland Bekent Kleur. Toen in 2003 in Amsterdam een Marokkaanse man werd doodgeschoten om racistische redenen, hebben we gelijk een demonstratie georganiseerd. Ik ben toen uitgenodigd door de toenmalige burgemeester Job Cohen en de korpschef. Die probeerden me te overtuigen dat we geen demonstratie moesten houden. Toen ze dat niet voor elkaar kregen, probeerden ze het nog eens via mensen als het PvdA-Kamerlid Khadija Arib en de voorzitter van het multiculturele instituut FORUM, die zich voor het karretje van de burgemeester lieten spannen. Maar uiteindelijk wisten we de demonstratie toch gewoon door te zetten. Na afloop werd ik nog persoonlijk gefeliciteerd door Cohen en die Marokkaanse opportunisten, omdat de demo zonder incidenten was verlopen.”

Hoe is het nu met KMAN?

“Het komitee heet geen KMAN meer, maar Komitee Marokkaanse Arbeiders Amsterdam (KMAA). Want de organisatie is niet landelijk actief meer, en bovendien kom je zo makkelijker in aanmerking voor subsidie. Daarnaast zijn ze hun gebouw kwijtgeraakt, omdat ze de huur niet meer konden betalen.”

Ook hier moeten we strijden tegen racisme, tegen politieke en maatschappelijke uitsluiting.

Je bent zelf niet meer actief bij KMAN?

“Niet in georganiseerde zin. KMAA is nu lid van Forum, een Europees platform voor burgerschap en solidariteit. Dat heeft een coördinerende taak voor Marokkaanse linkse groepen in Europa, met als doel de politieke strijd van links in Marokko te ondersteunen. Sommige clubs hebben zich aangesloten bij Forum uit nostalgie, en andere omdat ze geen ander alternatief hebben. Maar het is wel een discussiepunt binnen Forum of we ons voornamelijk moeten richten op de ontwikkelingen in Marokko, of juist de ontwikkelingen in Europa. Ik denk dat het feit dat we hier wonen en leven ons dwingt om onze aandacht ook te richten op Europa en Nederland. We moeten ons niet laten leiden door nostalgie. Ook hier moeten we strijden tegen racisme, tegen politieke en maatschappelijke uitsluiting. Want dat is de harde realiteit waar we dagelijks mee geconfronteerd worden.”

Hoe zie je KMAA over 10 jaar?

“Dat is een te optimistische vraag. Feitelijk wordt de organisatie nu bestuurd door twee of drie mensen. Hoewel die hun best doen, hebben ze geen invloed meer. KMAA zal niet lang meer leven. De huidige Marokkaanse linkse organisaties zijn in de ogen van de tweede en derde generatie een soort fossielen. Ze zijn niet meer van deze tijd, en dus ook niet meer aantrekkelijk voor de huidige generatie. Mensen richten zich meer op de bestaande politieke partijen, en daarnaast zijn de leden van de Marokkaanse gemeenschap ook geïndividualiseerd. Men denkt geen behoefte te hebben aan een organisatie.”

We zien vanuit de Marokkaanse organisaties geen reactie op de verrechtsing in Nederland.

Hoe komt dat?

“Het is niet alleen zo dat de Marokkaanse organisaties niet meer van deze tijd zijn: ze zijn er eigenlijk ook niet meer in deze tijd. Via de oude netwerken kunnen we elkaar nog wel snel vinden als er iets georganiseerd moet worden. Zo hebben we bijvoorbeeld activiteiten georganiseerd tegen Wilders. Maar de massaliteit van vroeger is er niet meer. En door die beperkte mobilisatiecapaciteit zijn de resultaten ook beperkt.”

Verrechtsing is een mondiaal probleem, en speelt niet alleen in Nederland.

“Verrechtsing is een mondiaal probleem, en speelt niet alleen in Nederland. Maar er zijn ook hoopgevende gebeurtenissen. Denk aan Latijns-Amerika en aan de acties en de staking van schoonmakers in Nederland. Een ander voorbeeld is het Sociaal Forum, dat verschillende linkse groepen bij elkaar brengt, en dat niet verticaal maar horizontaal is georganiseerd. Maar een links alternatief betekent niet alleen een sociaal activisme. Het moet geleid worden door een politieke, ideologische lijn. Je wilt niet alleen op straat actie voeren, maar ook iets bereiken op de lange termijn.”

Wat zouden de resterende Marokkaanse organisaties moeten doen?

“Organiseren langs etnische lijnen is niet van deze tijd. KMAA is ook zo'n soort organisatie. Ze gaan niet met de tijd mee en handelen uit verlangen naar vroeger, naar de goede oude tijden. Als organisatie moet je er zijn, of er niet zijn. KMAA is er wel, maar doet niets. Er zijn natuurlijk altijd andere mogelijkheden om iets te organiseren en nieuwe kaders te creëren. Maar je kunt niet heel snel een radicaal-linkse organisatie oprichten. Vaak is dat ook afhankelijk van de omstandigheden. Er zijn wel mogelijkheden, ook hier in Amsterdam. Maar dan moet je wel als links alternatief zichtbaar blijven en activiteiten ontplooiën.”

Wat vind je van initiatieven die meer vanuit het lokale de strijd proberen te voeren tegen racisme, en daarbij op lokaal niveau samenwerking zoeken, zoals het Nijmeegse initiatief Wilders Sluit Ook Jou Uit?

“Dat soort initiatieven zijn er ook in Amsterdam. Er wordt vaak samenwerking gezocht tussen bijvoorbeeld Marokkaanse en Turkse organisaties en activisten om uit te vinden hoe we het fenomeen Wilders kunnen bestrijden. Alle mogelijke initiatieven zijn welkom.”

Cihan Ugural
Taylan Devrim

Sympathisanten van stakende schoonmakers protesteren bij opdrachtgever UWV.

Leren van community en union organizing

► ► ► Vervolg van pagina 11

Sommige SEIU-afdelingen maken zelfs openlijk duidelijk dat ze hun leden zullen betugelen als dat het bedrijf zal helpen. Vakbondsleden zijn het regelmatig niet eens met deze aanpak en protesteren ertegen binnen de bond. Anderen besluiten zich af te scheiden van de SEIU, om zich vervolgens zelfstandig te organiseren om toch binnen hun bedrijven actie te kunnen voeren voor hun rechten.

Kleine strijdbare lokale bonden lijken op het eerste gezicht een achteruitgang, omdat ze vanwege hun schaal te weinig macht kunnen ontwikkelen. Maar dat hoeft niet persé zo uit te pakken. In China bijvoorbeeld, waar vakbonden verboden zijn, organiseren arbeiders zich vaak vanwege hun veiligheid slechts tijdelijk in losse verbanden om samen tegen misstanden te kunnen vechten.¹³ Zo worden er jaarlijks honderdduizenden stevige arbeidsconflicten uitgevochten, die er mede aan bijdragen dat de lonen in China flink stijgen de afgelopen jaren. Na de acties gaan de arbeiders vaak weer snel uiteen, maar ze nemen wel hun strijdervaringen mee naar hun volgende werkplekken. Zo is er zonder vakbond feitelijk toch arbeidersmacht. Sommige Chinese activisten zeggen dat ze sowieso ook geen bonden willen oprichten. Die zouden toch door de staat of het bedrijfsleven overgenomen worden, om vervolgens de onvrede en energie van de arbeiders te gaan beheersen en kanaliseren.

VRAGEN

Een nieuwe trend in de VS zijn de bijna 140 workers centers, opgezet door community organizers, maar wel gericht op de werkplek. De meeste van deze lokale organisaties zitten in het zuiden, en ze hebben vaak een etnische basis. De landelijke vakbonden weten nog niet goed hoe ze met dit nieuwe verschijnsel moeten omgaan. Een flink aantal workers centers krijgt geld van vakbonden, maar ze laten zich vanwege hun sterke autonomie niet makkelijk inpakken door vakbondsbazen. In New York hebben de vele Indiase taxichauffeurs zichzelf georganiseerd, en zich later gezamenlijk aangesloten bij een landelijke vakbondskoepel.

Linkse vakbondscritici zien in de workers centers kansen voor een sterkere autonome vakbeweging.

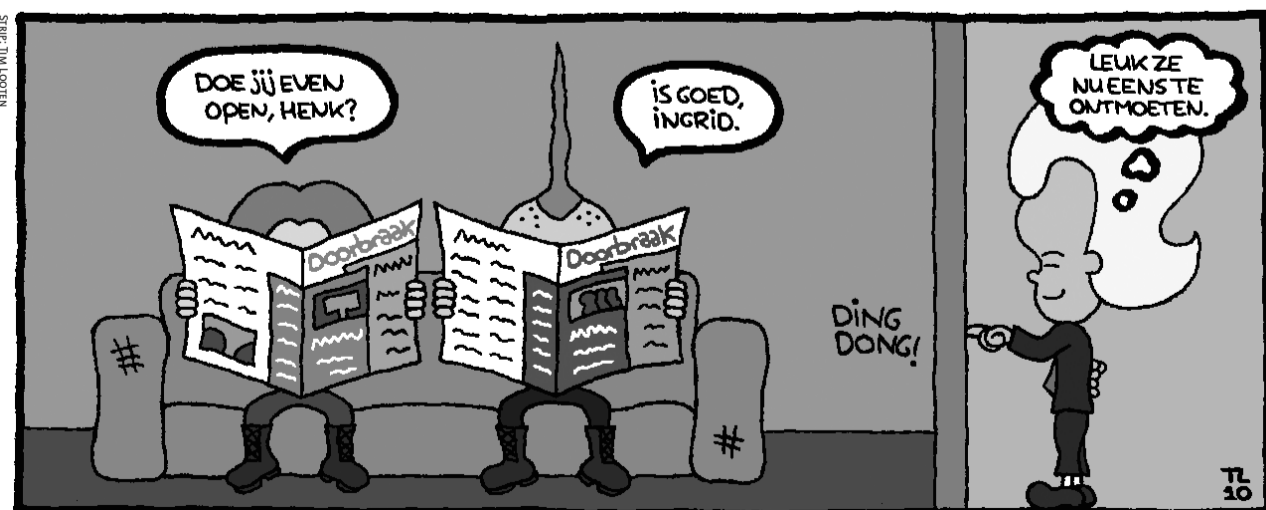
Community en union organizing zijn inspirerende manieren om strijd te voeren, en het is logisch dat vakbondsactivisten en radicaal-linksen overal ter wereld nagaan of ze de methoden kunnen overnemen. Het is daarbij belangrijk dat ook de zwakke punten goed bestudeerd worden. Is organizing feitelijk wel mogelijk zonder de inzet van veel betaalde krachten en grote kapitalen? Leiden de in principe altijd aanwezige belangentegenstellingen en machtsverschillen tussen die vele professionele krachten en de massa aan onbetaalde leden niet als vanzelf tot steeds ondemocratische structuren? En hoe kan het door radicaal-linksen bijeenbrengen van mensen rond alledaagse problemen leiden tot een kracht die uit is op een fundamentele opheffing van alle machtsverhoudingen?

Eric Krebbers

Noten

1. "Saul Alinsky", <http://en.wikipedia.org>.
2. "Rules for Radicals", <http://en.wikipedia.org>.
3. "Community organizing", <http://en.wikipedia.org>.
4. "Het hakenkruis van de communisten?", Eric Krebbers, www.gebladerte.nl, *Fabel-krant* 38/39.
5. "Een verslag van een London Citizens-training", Harko Wubs, www.doorbraak.eu, thema: *arbeidersstrijd*.
6. "What can London Citizens teach the left?", Guy Aitchison, www.opendemocracy.net.
7. "Organising model", <http://en.wikipedia.org>.
8. "Justice for Janitors", <http://en.wikipedia.org>.
9. "United Farm Workers", <http://en.wikipedia.org>.
10. "Are U.S. Unions Ready for the Challenge of a New Period?", Kim Moody, <http://talkingunion.wordpress.com>.
11. "Kim Moody interview: The superpower's shopfloor", Martin Smith, www.isj.org.uk.
12. "Organizer is de spin in het web van de stakingsactie", Elsbeth Stoker, www.volkskrant.nl.
13. "Onlusten in China", www.doorbraak.eu, thema: *internationaal*.

BORN 2b WILDers

Meer strips in deze reeks op <www.maroc.nl>.

~ Blogs+ >

Workshop over de PVV tijdens Pinksterlanddagen

(Willem Slaapmaat, 17 mei 2010)

We zoeken en bespreken ook manieren om het schokeffect dat de rechts-populist teweeg brengt om te zetten in een linkse beweging van onderop.

Lees verder: www.doorbraak.eu, thema: *rechts-populisme*

Illegale arbeiders extra in trek door crisis, aldus Arbeidsinspectie

(Harry Westerink, 19 mei 2010)

In de beeldvorming beroept de Arbeidsinspectie zich erop de uitbuiting van die arbeiders te bestrijden. Maar in werkelijkheid is het niet zozeer de uitbuiting die wordt aangepakt, maar veel meer de slachtoffers ervan.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *migratiebeheersing*

Dwarsligger: Tegenpolen

(Harry Westerink, 21 mei 2010)

De Polen roven de Nederlandse binnenwateren leeg. Wist u dat al? Georganiseerde bendes azen op de Nederlandse karpers en snoekbaarzen. Echt waar, ik las het laatst in De Telegraaf.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *columns*

"Wilders Sluit Ook Jou Uit" verspreidt huis aan huis flyers en raamposters

(Doorbraak, 24 mei 2010)

WSOJU, waarin ook Doorbraak participeert, roept mensen op om een poster met de tekst "Wilders sluit ook mij uit" voor het raam te hangen.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *rechts-populisme*

Nijmegen: discussieavond over de strijd tegen Wilders

(Doorbraak, 29 mei 2010)

Wat wij nodig hebben is een bredere basis voor verzet tegen de verrechtsing van de samenleving. Het is tijd dat we gaan terugvechten! Daarover willen we graag samen met jou in gesprek gaan.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *rechts-populisme*

Eigen volk eerst in het PVV-verkiezingsprogramma

(Sandor Schmits, 1 juni 2010)

De PVV wil dat Nederlanders zich voortaan zoveel mogelijk alleen maar op Nederland richten. De rest van wereld kan voor de Nederlanders dienen als grondstoffenbron of vakantiebestemming, maar verder zou het contact met het buitenland tot het hoogst noodzakelijke beperkt moeten blijven.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *rechts-populisme*

Verkiezingsprogramma's in strijd met mensenrechten

(Harry westerink, 1 juni 2010)

De linkse SP schendt de richtlijn over het vrij verkeer en verblijf van EU-burgers door te pleiten voor herinvoering van werkvergunningen voor Oost-Europese arbeiders.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *migratiebeheersing*

Leiden: protest tegen de PVV en tegen verrechtsing

(Doorbraak, 2 juni 2010)

We roepen iedereen op om met ons mee te protesteren tegen de PVV in het bijzonder en de verrechtsing van de Nederlandse politiek in het algemeen. Het zijn niet alleen migranten die lijden onder de voortdurende discriminerende aanvallen, ook voor alle andere mensen aan de onderkant van de samenleving heeft de PVV weinig goeds in petto.

Lees meer: www.doorbraak.eu, thema: *rechts-populisme*

Nijmegen: flyeractie tegen Wilders

(Doorbraak, 2 juni 2010)

Na de verkiezingen zal de invloed van de PVV naar alle waarschijnlijkheid alleen maar groter worden. Het is dan ook van belang om een sterk en kritisch geluid vanuit de samenleving te laten horen.

Lees verder: www.doorbraak.eu, thema: *rechts-populisme*

Wat schrijft rechts?

In de obscure blaadjes van extreem- en populistisch rechts komt hun ware aard naar boven. Haat tegen niet-westerse migranten en Joden voert de boventoon. Daarbij geven de publicaties een aardig kijkje in het verknipte leven van menig bruinhemd: onderlinge ruzies zijn aan de orde van de dag.

In **Laagland**, de nieuwsbrief van **Voorpost Nederland**, wordt in de rubriek "Nationalistische figuren" ene Eugène van Wessem met lof overladen. De voor de oorlog geboren Van Wessem blijkt namelijk kopstuk te zijn geweest van het extreem-rechtse Zwart Front van Arnold Meijer, en dat doet het altijd goed bij Voorpost. Het Zwart Front werd in mei 1934 opgericht en streefde naar de aansluiting van Vlaanderen bij Nederland. Het Zwart Front was fel antisemitisch: zowel kapitalisme als marxisme zouden voortgebracht zijn door het jodendom. Het Zwart Front richtte zich vooral op het fascistische Italië en niet zozeer op het nationaal-socialistische Duitsland. Van Wessem zou in die anti-Duitse houding een belangrijke rol gespeeld hebben. In 1941 werd Meijers beweging door de nazi's verboden, omdat het een zelfstandige fascistische Nederlandse beweging wilde blijven. Dat pikten de nazi's niet. Van Wessem werd uiteindelijk gearresteerd en overleed in 1945 in een Duits kamp.

Eind mei bracht Sieneker, wie kent haar niet, bij het Eurovisiesongfestival het prachtlid "Ik ben verliefd, sha-la-lie" ten gehore. De diepgravende teksten van het nummer werden geheel in het Nederlands gezongen, tot grote blijdschap van **Stichting Taalverdediging**. In haar nieuwsbrief schreeuwde men het dan ook uit: "Het Nederlandse lied is terug!". De stichting meende dat vorige Nederlandse inzendingen altijd "ergens onderaan in de ranglijst" eindigden omdat er in het Engels gezonden werd. Sieneker zou die trend volgens Taalverdediging keren en de nodige punten vergaren. Daar hebben ze zich enigszins op verkeken. Taalverdediging was voorts lyrisch over de Nederlandse winst bij het Eurovisiesongfestival voor jongeren. Ene Ralf Mackenbach won daar met het fameuze lied "Click clack". En vierde werd een Vlaams meisje met haar lied "Zo verliefd, yodelo". Catchy!

Revolte, het strijdblad van **Voorpost Vlaanderen en Nederland**, kent een nieuwe hoofdredacteur. Hij komt uit "de noordelijke Nederlanden" en heet Sjors Remmerswaal. Deze humorloze intellectueel was eerder lid van de extreem-rechtse partij NNP. Remmerswaal volgt met trots Roeland Raes op die volgens hem "een enorme staat van dienst heeft". Raes heeft zeker een staat van dienst, maar geen fraaie. Zo geniet hij vooral bekendheid als oud-senator van het Vlaams Blok en het stelselmatig in twijfel trekken van de Holocaust. Voor dat laatste werd hij veroordeeld. Maar goed. In **Revolte** staat verder een pleidooi voor remigratie, van alle migranten welteverstaan, en dus ook van diegenen die over een Belgisch paspoort beschikken. Net zoals de nazi's ooit al eens eerder deden, dient die grootschalige remigratie "nuchter en rationeel" bekeken te worden en behoort "gedwongen repatriëring" zeker tot de mogelijkheden. Maar Voorpost is de rotste niet. Een "remigratiebeleid" dient namelijk "gekoppeld te zijn aan een beleid van echte ontwikkelingssamenwerking, waarbij door ons efficiënt en doortastend ter plekke orde op zaken wordt gesteld". De koloniale legers kunnen weer oprukken... **Revolte** pleit verder voor het verbouwen van groente en fruit in de eigen tuin en het rapen van wilde noten in de natuur. Dat zou iets van doen hebben met het leven "in evenwicht met onze omgeving, onze bodem" en "een verantwoorde voedselvoorziening van onze eigen families en ons volk!". De Blut und Boden-gedachte heeft Voorpost overduidelijk nog niet van zich afgeschud, op het kneuterige af.

Volgens **Elsevier** zijn "Nederlanders de afgelopen halve eeuw verslaafd geraakt aan de verzorgingsstaat" en is Nederland "goeddeels gecollectiviseerd". Deze socialistische heilstaaf zint Elsevier niets. Wat het weekblad betreft worden uitkeringen flink verlaagd en worden de verschillen tussen rijk en arm nog veel groter dan ze al zijn. Ook het minimumloon moet eraan geloven, vinden deze rechts-populisten. Maar tot hun ontsteltenis heeft zelfs Geert Wilders een ommekeer gemaakt nu die stelt dat het minimumloon niet verlaagd mag worden. Roept daar iemand "nationaal-socialist?". Elsevier besteedt verder aandacht aan de Amerikaanse Tea Party-beweging. Die invloedrijke uiterst rechtse beweging houdt van God, ijvert voor een kleine overheid, moet niets hebben van "de socialist" Barack Obama en ziet liever de onnozele republikein Sarah Palin in het Witte Huis. Veel Amerikanen, ook de gematigde republikeinen, zien Tea Partiers als "extreem-rechtse idioten" die racistisch getinte complottheorieën bezigen. Maar Elsevier zou Elsevier niet zijn, als het niet het tegendeel beweerde. Het zou niet gaan om "schuimbekkende blanke mannen met doorgeladen wapens", maar om miljoenen oprechte burgers.

Weekblad HP/De Tijd valt dit keer in positieve zin op. In een interview met de historicus Maarten van Rossem wordt flink uitgehaald naar extreem-rechtse populist. Volgens Van Rossem was Hans Janmaat "gespeend van elke vorm van politiek talent en charisma" en was het "eigenlijk een volstrekte zielepoot". Wilders wordt volgens de brombeer "sterk gedreven door machtshonger" en Pim Fortuyn ging de politiek in "vanwege allerlei psychisch ongemak waar hij zijn hele leven mee gekampt heeft". Fortuyn was überhaupt "een problematische man die volstrekt met zichzelf in de knoop zat". Van Rossem begrijpt verder niets van de aanbidding van Fortuyn. Die man had "een hoop onzin te vertellen": "Het was bijvoorbeeld idioot om te beweren dat er tijdens Paars niets aan immigratie is gedaan. Er is nota bene een omvangrijke Vreemdelingenwet gemaakt, door Job Cohen of all people", aldus Van Rossem. En zo is het maar net.

NVU-baas Constant Kusters (links) probeert zijn roedel in het gelid te krijgen.

Constant Kusters is bezig met een charmeoffensief. Hij is er uiteindelijk achter gekomen dat zijn clowneske **NVU**-demonstraties, met allerlei op-en-top verkleedde nazi's erbij, de beeldvorming rond zijn partij geen goed doen. Kusters probeert die beeldvorming bij te stellen. Zo heeft hij zelf een maatpak bij de Hema aangeschaft, getuige een foto van hem in partijblad **Wij Europa**. En de standaard openingszin in het blad "Medestrijders voor behoud van het blanke ras" heeft hij nu vervangen door het sobere "Volksgenoten". Het zal hem allemaal niet helpen, ben ik bang. Want al draagt een aap een gouden ring, het is en blijft een lelijk ding. Verder suggereert Kusters dat de 4.500 incidenten tijdens de viering van oud en nieuw veroorzaakt zijn door allochtone jongeren. Maar een ieder weet natuurlijk dat dan vooral stomdronken kaas- en kaalkoppen helemaal los gaan. Kusters eist desalniettemin dat er op dit soort geweldplegers snelrecht wordt toegepast, hen het Nederlanderschap wordt ontnomen en dat ze meteen het land uitgezet worden. Maar hoe moet het dan met bijvoorbeeld Barry Kluit, een graag geziene gast en spreker bij NVU-demonstraties? Die werd immers bij een van de laatste jaarwisselingen opgepakt wegens het gooien van vuurwerk naar agenten en daarvoor veroordeeld tot maanden cel. Naar welk land moet hij dan uitgezet worden? Groot-Germania?

Wim Beaux, de oude rot en ex-voorzitter van de CP'86, weet niet van ophouden en blijft nonsens schrijven. In zijn periodiek **De Nationale Amsterdammer** beweert hij nu dat Nederland na 2050 een "islamitische meerderheid" zal kennen. Dat wordt dan rap doorfokken. En die moslims krijgen volgens Beaux van de overheid allemaal "functies bij de politie, het leger, gemeenteraden, regering, universiteiten en bedrijfsleven". Beaux meent dat er maar één oplossing is: "alle islamieten het land uit". En alle "integratiemalloten, volks- en landverraders" die migranten ondersteunen moeten van hem ook "voorgoed opgeborgen" worden. Mijn koffers staan al klaar. Voorts heeft Beaux een oplossing voor de benaming van de "nieuwe Nederlanders". Die moeten gewoon "hiernietthuishorenden" genoemd worden.

Doorbraak

Doorbraak is een linkse basisorganisatie die strijdt voor een ecologisch duurzame wereld zonder uitbuiting, onderdrukking en uitsluiting. Daarom vechten we van onderop tegen het kapitalisme, het patriërchaat, racisme, nationalisme, religieus fundamentalisme en militarisme. Doorbraak is een gezamenlijk initiatief van zogenaamde "allochtonen" en "autochtonen", juist om het denken in zulke etnische verdelingen te doorbreken.

Doorbraak wil af van de gecreëerde scheidslijnen en streeft naar een rechtvaardiger wereld. Hoe die er precies uit moet gaan zien? En hoe we daar willen komen? Dat willen we gaandeweg en samen met anderen bedenken en bevechten. Daarbij halen wij onze inspiratie uit de strijdbare traditie van socialistische bewegingen. Doorbraak staat daarbij symbool voor de wens om vastgeroeste indelingen in allerlei hokjes te doorbreken.

Klinkt dat goed? Heb je interesse? Wil je meedoen? Bel of mail ons dan gerust.

ADRES

Website: www.doorbraak.eu
Mail: doorbraak@doorbraak.eu
Adres: Postbus 901, 7400 AX Deventer
Telefoon: 06 4120 6167
Giro: 33.89.627, t.n.v. Doorbraak.eu, Deventer

LOKALE CONTACTEN

amsterdam@doorbraak.eu
deventer@doorbraak.eu
leeuwarden@doorbraak.eu
leiden@doorbraak.eu
nijmegen@doorbraak.eu
oss@doorbraak.eu
wageningen@doorbraak.eu

KRANT

De Doorbraak-krant verschijnt tweemaandelijks en wordt uitgegeven door stichting Gebladerte, www.gebladerte.nl. Abonnee worden? Maak 25 euro over op giro 95225 t.n.v. stichting Gebladerte te Leiden o.v.v. "abonnee". Vermeld duidelijk je adres. Minima kunnen volstaan met 13 euro. Losse nummers kosten 3 euro. Lay-out: Zwart op Wit, Delft
Drukkerij: Albani, Den Haag
ISSN: 1877-8186

MAIL-LIJST

Wil je in de tussentijd op de hoogte blijven van Doorbraak-activiteiten? Mail dan "Doorbraak Info" naar doorbraak@doorbraak.eu.

Gerrit de Wit